ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 12ης Ιουλίου 2011 *

Στην υπόθεση C-324/09,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, την οποία υπέβαλε το High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Ηνωμένο Βασίλειο), με απόφαση της 16ης Ιουλίου 2009, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 12 Αυγούστου 2009, στο πλαίσιο της δίκης

L'Oréal SA,

Lancôme parfums et beauté & Cie SNC,

Laboratoire Garnier & Cie,

L'Oréal (UK) Ltd

κατά

eBay International AG,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

eBay Europe SARL,

eBay (UK) Ltd,

Stephen Potts,

Tracy Ratchford,

Marie Ormsby,

James Clarke,

Joanna Clarke,

Glen Fox,

Rukhsana Bi,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους Β. Σκουρή, Πρόεδρο, A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, K. Schiemann, J.-J. Kasel και D. Šváby, προέδρους τμήματος, A. Rosas, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič (εισηγητή), M. Safjan και M. Berger, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Jääskinen
γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 22ας Ιουνίου 2010,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— οι L'Oréal SA κ.λπ., εκπροσωπούμενες από τους H. Carr και D. Anderson, QC, και τον T. Mitcheson, barrister,

— οι eBay International AG κ.λπ., εκπροσωπούμενες από τους T. van Innis και G. Glas, avocats,

— η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τους H. Walker και L. Seeboruth, επικουρούμενους από τη C. May, barrister.

— η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους G. de Bergues, B. Beaupère-Manokha, J. Gstalster και B. Cabouat,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον S. Fiorentino, avvocato dello Stato,

— η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Dowgielewicz και A. Rutkowska,

— η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον L. Inez Fernandes,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον H. Krämer,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 9ης Δεκεμβρίου 2010,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 5 και 7 της πρώτης οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 1989, L 40, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τη Συμφωνία της 2ας Μαΐου 1992 για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΕ 1994, L 1, σ. 3, στο εξής: οδηγία 89/104), των άρθρων 9 και 13 του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), του άρθρου 14 της οδηγίας 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο») (ΕΕ L 178, σ. 1), καθώς και του άρθρου 11 της οδηγίας 2004/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την [προστασία] των δικαιωμάτων [πνευματικής] ιδιοκτησίας (ΕΕ L 157, σ. 45).

2 Η αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ, αφενός, της εταιρίας L'Oréal SA και των θυγατρικών της Lancôme parfums et beauté & Cie SNC, Laboratoire Garnier & Cie και L'Oréal (UK) Ltd (στο εξής, από κοινού: L'Oréal) και, αφετέρου, τριών θυγατρικών της eBay Inc., και συγκεκριμένα της eBay International AG, eBay Europe SARL και eBay (UK) Ltd (στο εξής, από κοινού: eBay) και των S. Potts, T. Ratchford, M. Ormsby, J. Clarke, J. Clarke, G. Fox και R. Bi (στο εξής: εναγόμενα φυσικά πρόσωπα), με αντικείμενο τη διάθεση προς πώληση, χωρίς τη συναίνεση της L'Oréal, προϊόντων της ως άνω εταιρίας μέσω της διαδικτυακής αγοράς, την εκμετάλλευση της οποίας έχει αναλάβει η eBay.

I — Το νομικό πλαίσιο

A — *Η οδηγία 89/104 και ο κανονισμός 40/94*

3 Η οδηγία 89/104 και ο κανονισμός 40/94 καταργήθηκαν, αντιστοίχως, από την οδηγία 2008/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (κωδικοποιημένη έκδοση) (ΕΕ L 299, σ. 25), η οποία άρχισε να ισχύει στις 28 Νοεμβρίου 2008, και από τον κανονισμό (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινοτικό σήμα (κωδικοποιημένη έκδοση) (ΕΕ L 78, σ. 1), ο οποίος άρχισε να ισχύει στις 13 Απριλίου 2009. Τούτου δοθέντος, η διαφορά της κύριας δίκης εξακολουθεί να διέπεται από την οδηγία 89/104 και από τον κανονισμό 40/94, λαμβανομένου υπόψη του κρίσιμου χρόνου των πραγματικών περιστατικών.

4 Το άρθρο 5 της οδηγίας 89/104, τιτλοφορούμενο «Δικαιώματα που παρέχει το σήμα», είχε ως εξής:

«1. Το καταχωρισμένο σήμα παρέχει στον δικαιούχο αποκλειστικό δικαίωμα. Ο δικαιούχος δικαιούται να απαγορεύει σε κάθε τρίτο να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές, χωρίς τη συγκατάθεσή του:

α) σημείο πανομοιότυπο με το σήμα για προϊόντα ή υπηρεσίες πανομοιότυπες με εκείνες για τις οποίες το σήμα έχει καταχωριστεί,

β) σημείο για το οποίο, λόγω της ταυτότητας ή της ομοιότητάς του με το σήμα και της ταυτότητας ή της ομοιότητας των προϊόντων ή των υπηρεσιών που καλύπτονται από το σήμα και το σημείο, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού, συμπεριλαμβανομένου και του κινδύνου συσχέτισης του σημείου με το σήμα.

2. Ένα κράτος μέλος μπορεί επίσης να προβλέπει ότι ο δικαιούχος δικαιούται να απαγορεύει σε κάθε τρίτο να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές, χωρίς τη συγκατάθεσή του, σημείο πανομοιότυπο ή παρόμοιο με το σήμα, για προϊόντα ή υπηρεσίες μη παρόμοιες με εκείνες για τις οποίες το σήμα έχει καταχωριστεί, εάν αυτό χαίρει φήμης μέσα στο κράτος μέλος και η χρησιμοποίηση του σημείου, χωρίς νόμιμη αιτία, θα επέφερε, αχρεωστήτως, όφελος από τον διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του σήματος ή θα ήταν βλαπτική για τον εν λόγω διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη.

3. Μπορεί, ιδίως, να απαγορεύεται, εάν πληρούνται οι όροι των παραγράφων 1 και 2:

α) η επίθεση του σημείου επί των προϊόντων ή της συσκευασίας τους,

β) η προσφορά των προϊόντων ή η εμπορία ή η κατοχή τους προς εμπορία ή η προσφορά ή παροχή υπηρεσιών υπό το σημείο,

γ) η εισαγωγή ή η εξαγωγή των προϊόντων υπό το σημείο,

δ) η χρησιμοποίηση του σημείου σε επαγγελματικό έντυπο υλικό και στη διαφήμιση.

[...]»

5 Το γράμμα του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχεία α΄ και β΄, του κανονισμού 40/94 στοιχούσε κατ' ουσίαν προς εκείνο του άρθρου 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104. Το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχούσε στο άρθρο 5, παράγραφος 3. Το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, του κανονισμού 40/94 προέβλεπε:

«Το κοινοτικό σήμα παρέχει στον δικαιούχο αποκλειστικό δικαίωμα. Ο δικαιούχος δικαιούται να απαγορεύει σε κάθε τρίτο να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές, χωρίς τη συγκατάθεσή του:

[...]

γ) σημείο που ταυτίζεται ή ομοιάζει με το κοινοτικό σήμα, για προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν ομοιάζουν με εκείνες για τις οποίες έχει καταχωρηθεί το κοινοτικό σήμα, εάν αυτό χαίρει φήμης στην Κοινότητα και η χρησιμοποίηση χωρίς εύλογη αιτία του σημείου, θα προσπόριζε αθέμιτο όφελος από τον διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του κοινοτικού σήματος ή θα έβλαπτε τον εν λόγω διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη.»

6 Το άρθρο 7 της οδηγίας 89/104, τιτλοφορούμενο «Όρια του δικαιώματος που παρέχει το σήμα», ανέφερε:

«1. Το δικαίωμα που παρέχει το σήμα δεν επιτρέπει στον δικαιούχο να απαγορεύει τη χρήση του σήματος για προϊόντα που έχουν διατεθεί [στο εμπόριο] [εντός] ενός από τα συμβαλλόμενα μέρη [του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου] υπό το σήμα αυτό από τον ίδιο τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται εάν ο δικαιούχος έχει νόμιμους λόγους να αντιταχθεί στη μεταγενέστερη εμπορική εκμετάλλευση των προϊόντων, ιδίως όταν η κατάσταση των προϊόντων μεταβάλλεται ή αλλοιούται μετά τη διάθεσή τους στο εμπόριο.»

7 Κατά το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, «[τ]ο δικαίωμα που παρέχει το κοινοτικό σήμα δεν επιτρέπει στον δικαιούχο του να απαγορεύει τη χρήση του σήματος για προϊόντα που έχουν διατεθεί υπό το σήμα αυτό στο εμπόριο μέσα στην [Ευρωπαϊκή Ένωση] από τον ίδιο τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του». Το γράμμα της παραγράφου 2 του ιδίου άρθρου είναι ταυτόσημο με εκείνο του άρθρου 7, παράγραφος 2, της οδηγίας 89/104.

B — *Η οδηγία 2000/31 («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο»)*

8 Το άρθρο 2, στοιχείο α΄, της οδηγίας 2000/31 ορίζει τις «υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας» παραπέμποντας στο άρθρο 1, παράγραφος 2, της οδηγίας 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (ΕΕ L 204, σ. 37), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 98/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998 (ΕΕ L 217, σ. 18, στο εξής: οδηγία 98/34), ως περιλαμβάνουσες «κάθε υπηρεσία που παρέχεται συνήθως έναντι αμοιβής, με ηλεκτρονικά μέσα εξ αποστάσεως και κατόπιν προσωπικής επιλογής ενός αποδέκτη υπηρεσιών».

9 Το άρθρο 1, παράγραφος 2, της οδηγίας 98/34 προβλέπει και τα ακόλουθα:

«[…]

Για τους σκοπούς του παρόντος ορισμού, νοείται με τον όρο:

— "εξ αποστάσεως": υπηρεσία που παρέχεται χωρίς τα συμβαλλόμενα μέρη να είναι ταυτόχρονα παρόντα,

— "με ηλεκτρονικά μέσα": υπηρεσία που παρέχεται στην αφετηρία της και γίνεται αποδεκτή στον προορισμό της μέσω εξοπλισμών ηλεκτρονικής επεξεργασίας […] ή αποθήκευσης δεδομένων και η οποία παρέχεται, διαβιβάζεται και λαμβάνεται εξ ολοκλήρου μέσω τηλεφωνικής γραμμής, ραδιοφωνικής μετάδοσης, οπτικής ίνας ή με άλλα ηλεκτρομαγνητικά μέσα,

— "κατόπιν συγκεκριμένης παραγγελίας ενός αποδέκτη υπηρεσιών": υπηρεσία που παρέχεται με μετάδοση δεδομένων κατόπιν συγκεκριμένης παραγγελίας.

[…]»

10 Το άρθρο 6 της οδηγίας 2000/31 προβλέπει:

«Εκτός από άλλες προϋποθέσεις πληροφόρησης που προβλέπονται από το δίκαιο [της Ένωσης], τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι εμπορικές επικοινωνίες που συνιστούν υπηρεσία της κοινωνίας της πληροφορίας […] πληρούν τουλάχιστον τους ακόλουθους όρους:

[…]

β) το φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου γίνεται η εμπορική επικοινωνία πρέπει να είναι σαφώς αναγνωρίσιμο·

[…]».

11 Στο κεφάλαιο ΙΙ της οδηγίας 2000/31 εντάσσεται το τμήμα 4, τιτλοφορούμενο «Ευθύνη των μεσαζόντων παροχής υπηρεσιών», το οποίο περιλαμβάνει τα άρθρα 12 έως 15.

12 Το άρθρο 14 της οδηγίας 2000/31, τιτλοφορούμενο «Φιλοξενία», ορίζει:

«1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση παροχής μιας υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας η οποία συνίσταται στην αποθήκευση πληροφοριών παρεχομένων από έναν αποδέκτη υπηρεσίας, δεν υφίσταται ευθύνη του φορέα παροχής της υπηρεσίας για τις πληροφορίες που αποθηκεύονται μετά από αίτηση αποδέκτη της υπηρεσίας, υπό τον όρο ότι:

α) ο φορέας παροχής της υπηρεσίας δεν γνωρίζει πραγματικά ότι πρόκειται για παράνομη δραστηριότητα ή πληροφορία και ότι, σε ό,τι αφορά αξιώσεις αποζημιώσεως, δεν γνωρίζει τα γεγονότα ή τις περιστάσεις από τις οποίες προκύπτει η παράνομη δραστηριότητα ή πληροφορία,

ή

β) ο φορέας παροχής της υπηρεσίας, μόλις αντιληφθεί τα προαναφερθέντα, αποσύρει ταχέως τις πληροφορίες ή καθιστά την πρόσβαση σε αυτές αδύνατη.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται όταν ο αποδέκτης της υπηρεσίας ενεργεί υπό την εξουσία ή υπό τον έλεγχο του φορέα παροχής της υπηρεσίας.

3. Το παρόν άρθρο δεν θίγει τη δυνατότητα δικαστικής ή διοικητικής αρχής, σύμφωνα με τα νομικά συστήματα των κρατών μελών, να απαιτούν από τον φορέα παροχής υπηρεσιών να προβεί στην παύση ή στην πρόληψη παράβασης, ούτε θίγει τη δυνατότητα των κρατών μελών να θεσπίζουν διαδικασίες για την απόσυρση των πληροφοριών ή την απενεργοποίηση της πρόσβασης σε αυτές.»

13 Το άρθρο 15 της οδηγίας 2000/31, τιτλοφορούμενο «Απουσία γενικής υποχρέωσης ελέγχου», προβλέπει:

«1. Τα κράτη μέλη δεν επιβάλλουν στους φορείς παροχής υπηρεσιών, για την παροχή των υπηρεσιών που αναφέρονται στα άρθρα 12, 13 και 14, γενική υποχρέωση ελέγχου των πληροφοριών που μεταδίδουν ή αποθηκεύουν ούτε γενική υποχρέωση δραστήριας αναζήτησης γεγονότων ή περιστάσεων που δείχνουν ότι πρόκειται για παράνομες δραστηριότητες.

[...]»

14 Το κεφάλαιο III της οδηγίας 2000/31 περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και το άρθρο 18, τιτλοφορούμενο «Μέσα έννομης προστασίας», το οποίο ορίζει:

«1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα ένδικα μέσα του εθνικού δικαίου όσον αφορά τις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας να επιτρέπουν την ταχεία λήψη μέτρων, συμπεριλαμβανόμενων προσωρινών μέτρων, προκειμένου να παύει οιαδήποτε παράβαση και να προλαμβάνεται περαιτέρω ζημία των [θιγομένων] συμφερόντων.

[...]»

Γ — *Η οδηγία 2004/48 («οδηγία σχετικά με την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας»)*

15 Η πρώτη, η δεύτερη, η τρίτη, η εικοστή τρίτη, η εικοστή τέταρτη και η τριακοστή δεύτερη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 2004/48 εξαγγέλλουν:

«(1) Η δημιουργία της εσωτερικής αγοράς προϋποθέτει την εξάλειψη των περιορισμών της ελεύθερης κυκλοφορίας και των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, δημιουργώντας συγχρόνως περιβάλλον που ευνοεί την καινοτομία και τις επενδύσεις. Στο πλαίσιο αυτό, η προστασία της [πνευματικής] ιδιοκτησίας αποτελεί ουσιώδες στοιχείο [...].

(2) [...]. Συγχρόνως, [η προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας] δεν θα πρέπει να παρακωλύει την ελευθερία της έκφρασης, την ελεύθερη κυκλοφορία των πληροφοριών ή την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένου του Διαδικτύου.

(3) Ωστόσο, χωρίς αποτελεσματικά μέσα επιβολής [του σεβασμού] των δικαιωμάτων [πνευματικής] ιδιοκτησίας, η καινοτομία και η δημιουργικότητα αποθαρρύνονται και οι επενδύσεις μειώνονται. Κατά συνέπεια, είναι αναγκαίο να ληφθεί μέριμνα ώστε το ουσιαστικό δίκαιο της [πνευματικής] ιδιοκτησίας, το οποίο σήμερα εμπίπτει σε μεγάλο βαθμό στο κοινοτικό κεκτημένο, να εφαρμόζεται αποτελεσματικά εντός της [Ένωσης]. [...].

[...]

(23) [...] οι δικαιούχοι θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν αίτηση λήψεως προσωρινών μέτρων κατά ενδιαμέσου, οι υπηρεσίες του οποίου χρησιμοποιούνται από τρίτον για την προσβολή των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας του δικαιούχου. Οι όροι και οι διαδικασίες για τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία των κρατών μελών. Όσον αφορά τις προσβολές του δικαιώματος του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων, προβλέπεται ήδη υψηλό επίπεδο εναρμόνισης με την οδηγία

2001/29/ΕΚ [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ L 167, σ. 10)]. Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει συνεπώς να θίγει τη διάταξη του άρθρου 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 2001/29/ΕΚ.

(24) Κατά περίπτωση και αν οι περιστάσεις το δικαιολογούν, τα μέτρα, οι διαδικασίες και τα μέτρα αποκατάστασης που θα προβλεφθούν θα πρέπει να περιλαμβάνουν μέτρα απαγόρευσης, στόχος των οποίων θα είναι η παρεμπόδιση περαιτέρω προσβολών των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. [...]

[…]

(32) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα […] που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η παρούσα οδηγία αποσκοπεί συγκεκριμένα στη διασφάλιση του πλήρους σεβασμού της διανοητικής ιδιοκτησίας, σύμφωνα με το άρθρο 17, παράγραφος 2, του εν λόγω Χάρτη.»

16 Το άρθρο 2 της οδηγίας 2004/48, το οποίο δίδει τον ορισμό του πεδίου εφαρμογής της, ορίζει:

«1. Υπό την επιφύλαξη των μέσων που προβλέπονται ή ενδέχεται να προβλεφθούν με την [ενωσιακή] ή την εθνική νομοθεσία, καθόσον τα εν λόγω μέσα μπορεί να είναι ευνοϊκότερα για τους δικαιούχους, τα μέτρα, οι διαδικασίες και τα μέτρα αποκατάστασης που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία εφαρμόζονται […] σε οποιαδήποτε προσβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας όπως προβλέπεται από την [ενωσιακή] νομοθεσία και/ή την εθνική νομοθεσία του οικείου κράτους μέλους.

[...]

3. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει:

α) [...]την οδηγία 2000/31/ΕΚ, εν γένει, και ειδικότερα τις διατάξεις των άρθρων 12 έως 15 της οδηγίας 2001/31/ΕΚ·

[...]».

17 Στο κεφάλαιο ΙΙ της οδηγίας 2004/48, τιτλοφορούμενο «Μέτρα, διαδικασίες και μέτρα αποκατάστασης», εντάσσονται έξι τμήματα, εκ των οποίων το πρώτο, τιτλοφορούμενο «Γενικές διατάξεις», περιλαμβάνει μεταξύ άλλων το άρθρο 3, το οποίο ορίζει:

«1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν τα μέτρα, τις διαδικασίες και τα μέτρα αποκατάστασης που απαιτούνται για τη διασφάλιση […] των δικαιωμάτων [πνευματικής] ιδιοκτησίας που ρυθμίζονται με την παρούσα οδηγία. Τα εν λόγω μέτρα, οι διαδικασίες και τα μέτρα αποκατάστασης πρέπει να είναι θεμιτά και δίκαια, να μην είναι περίπλοκα και δαπανηρά άνευ λόγου και να μην προβλέπουν παράλογες προθεσμίες ούτε να συνεπάγονται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις.

2. Τα εν λόγω μέτρα, οι διαδικασίες και τα μέτρα αποκατάστασης πρέπει […] να είναι αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά και να εφαρμόζονται κατά τρόπον ώστε να αποτρέπεται η δημιουργία εμποδίων στο νόμιμο εμπόριο [...]».

18 Το τμήμα 5 του κεφαλαίου ΙΙ της οδηγίας 2004/48 τιτλοφορείται «Μέτρα που απορρέουν από [δικαστική] απόφαση επί της ουσίας». Περιλαμβάνει τα άρθρα 10 έως 12, τιτλοφορούμενα, αντιστοίχως, «Διορθωτικά μέτρα», «Απαγορευτική διάταξη δικαστηρίου» και «Εναλλακτικά μέτρα».

19 Κατά το άρθρο 11 της οδηγίας 2004/48:

«Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, όταν έχει εκδοθεί δικαστική απόφαση που διαπιστώνει προσβολή δικαιώματος [πνευματικής] ιδιοκτησίας, οι αρμόδιες δικαστικές αρχές να δύνανται να απαγορεύουν στον παραβάτη τη συνέχιση της εν λόγω προσβολής στο μέλλον. Εφόσον το προβλέπει η εθνική νομοθεσία, η μη συμμόρφωση προς την απαγόρευση αυτή υπόκειται, εφόσον απαιτείται, σε […] χρηματικές ποινές, προκειμένου να διασφαλισθεί η συμμόρφωση. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι δικαιούχοι να δύνανται να στραφούν κατά ενδιαμέσου, οι υπηρεσίες του οποίου χρησιμοποιούνται από τρίτον για την προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, με την επιφύλαξη του άρθρου 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 2001/29/ΕΚ.»

20 Το ως άνω άρθρο 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 2001/29 ορίζει:

«Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι δικαιούχοι να μπορούν να ζητούν τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά των διαμεσολαβητών, οι υπηρεσίες των οποίων χρησιμοποιούνται από τρίτο για την προσβολή δικαιώματος του δημιουργού ή συγγενικού δικαιώματος.»

Δ — Η οδηγία 76/768 («οδηγία περί καλλυντικών προϊόντων»)

21 Το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 76/768/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 1976, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των αναφερομένων στα καλλυντικά προϊόντα (ΕΕ ειδ. έκδ. 13/004, σ. 145), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2003/15/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2003 (ΕΕ L 66, σ. 26), ορίζει:

«1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε τα καλλυντικά να μην είναι δυνατόν να διατεθούν στην αγορά παρά μόνον αν ο περιέκτης και η συσκευασία τους φέρουν, με ανεξίτηλους, ευανάγνωστους και ευδιάκριτους χαρακτήρες, τις ακόλουθες ενδείξεις· πάντως, οι ενδείξεις του στοιχείου ζ΄ μπορούν να αναγράφονται μόνο στη συσκευασία:

α) το όνομα ή την εταιρική επωνυμία και τη διεύθυνση ή την έδρα του κατασκευαστή ή του υπευθύνου για τη διάθεση στην αγορά του καλλυντικού προϊόντος, που είναι εγκατεστημένος στην Κοινότητα […]

β) το ονομαστικό περιεχόμενο κατά τον χρόνο της συσκευασίας […]

γ) την ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας […]

δ) τις ειδικές προφυλάξεις κατά τη χρήση […]

ε) τον αριθμό της παρτίδας παραγωγής ή το στοιχείο αναφοράς που επιτρέπει την αναγνώριση της παραγωγής […]

στ) τη λειτουργία του προϊόντος, εκτός αν προκύπτει από την παρουσίασή του

ζ) τον κατάλογο των συστατικών […]

[…]».

Ε — *Η εθνική κανονιστική ρύθμιση*

22 Η οδηγία 89/104 μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο με τον νόμο περί εμπορικών σημάτων (Trade Marks Act). Με το άρθρο 10 του νόμου αυτού διασφαλίζεται η μεταφορά του άρθρου 5, παράγραφοι 1 έως 3, της οδηγίας 89/104.

23 Η οδηγία 2000/31 μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο με την κανονιστική ρύθμιση περί του ηλεκτρονικού εμπορίου (Electronic Commerce Regulations). Τη μεταφορά του άρθρου 14 της οδηγίας 2000/31 διασφαλίζει ο κανόνας 19 της κανονιστικής ρυθμίσεως.

24 Όσον αφορά το άρθρο 11, τρίτη περίοδος, της οδηγίας 2004/48, το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας δεν θέσπισε ειδικούς κανόνες εφαρμογής της ως άνω διατάξεως. Πάντως, η εξουσία εκδόσεως δικαστικών διαταγών διέπεται από το άρθρο 37 του νόμου περί του Ανωτάτου Δικαστηρίου (Supreme Court Act), σύμφωνα με το οποίο το High Court μπορεί να εκδώσει διαταγή σε όλες εκείνες τις περιπτώσεις όπου τούτο παρίσταται θεμιτό και πρόσφορο («in all cases in which it appears to be just and convenient to do so»).

25 Η οδηγία 76/768 μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο μέσω της κανονιστικής ρυθμίσεως περί καλλυντικών προϊόντων (Cosmetic Products Regulations). Το άρθρο 12 αυτής αντιστοιχεί στο άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 76/768 και η παράβασή του συνιστά ενδεχομένως ποινικό αδίκημα.

II — Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

26 Η L'Oréal παράγει και πωλεί αρώματα, καλλυντικά προϊόντα και προϊόντα περιποιήσεως μαλλιών. Στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι δικαιούχος πλειόνων εθνικών εμπορικών σημάτων. Είναι επίσης δικαιούχος κοινοτικών εμπορικών σημάτων.

27 Η διανομή των προϊόντων της L'Oréal διενεργείται μέσω κλειστού δικτύου, στο πλαίσιο του οποίου απαγορεύεται στους εξουσιοδοτημένους διανομείς να παραδίδουν προϊόντα σε άλλους διανομείς.

28 Η eBay εκμεταλλεύεται διαδικτυακή αγορά όπου καταχωρίζονται διαφημίσεις προϊόντων τα οποία διατίθενται προς πώληση από εγγεγραμμένα προς τούτο στην eBay και έχοντα συστήσει λογαριασμό πωλητή σε αυτήν πρόσωπα. Η eBay χρεώνει με ορισμένο ποσοστό τις διενεργούμενες συναλλαγές.

29 Η eBay παρέχει στους εν δυνάμει αγοραστές τη δυνατότητα να πλειοδοτούν επί των προτεινομένων από τους πωλητές αντικειμένων. Παρέχει επίσης τη δυνατότητα πωλήσεως αντικειμένων χωρίς πλειστηριασμό, ήτοι σε σταθερή τιμή, μέσω ενός συστήματος αποκαλούμενου «άμεση αγορά». Εξάλλου, οι πωλητές έχουν τη δυνατότητα να δημιουργούν «διαδικτυακά καταστήματα» στον ιστότοπο της eBay. Ένα τέτοιο κατάστημα διαθέτει το σύνολο των προτεινομένων από συγκεκριμένο πωλητή προϊόντων σε δεδομένη χρονική στιγμή.

30 Οι πωλητές και οι αγοραστές οφείλουν να αποδεχθούν τις προϋποθέσεις χρήσεως της διαδικτυακής αγοράς τις οποίες θέτει η eBay. Μεταξύ των προϋποθέσεων αυτών καταλέγονται η απαγόρευση της πωλήσεως προϊόντων απομιμήσεως και της προσβολής δικαιωμάτων επί των εμπορικών σημάτων.

31 Η eBay επιβοηθεί, κατά περίπτωση, τους πωλητές να βελτιστοποιήσουν τις προσφορές τους, να δημιουργήσουν τα διαδικτυακά καταστήματά τους, να προωθήσουν και να αυξήσουν τις πωλήσεις τους. Εξάλλου, διαφημίζει ορισμένα προϊόντα που διατίθενται προς πώληση στη διαδικτυακή αγορά της μέσω αναρτήσεως διαφημιστικών μηνυμάτων εκ μέρους διαχειριζομένων μηχανές αναζητήσεως, όπως η Google.

32 Με επιστολή της 22ας Μαΐου 2007, η L'Oréal γνωστοποίησε στην eBay τις ανησυχίες της σχετικά με τις ευρείας κλίμακας συναλλαγές θίγουσες τα δικαιώματά της πνευματικής ιδιοκτησίας και πραγματοποιούμενες μέσω ευρωπαϊκών ιστοτόπων της eBay.

33 Θεωρώντας μη ικανοποιητική την απάντηση που της εδόθη, η L'Oréal άσκησε αγωγές κατά της eBay εντός διαφόρων κρατών μελών, μεταξύ των οποίων και η ενώπιον του High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division, αγωγή.

34 Η L'Oréal ενήγαγε την eBay ενώπιον του High Court προκειμένου να διαπιστωθεί, πρώτον, ότι η εναγομένη και τα εναγόμενα φυσικά πρόσωπα ευθύνονται για τις διενεργούμενες μέσω του ιστοτόπου www.ebay.co.uk πωλήσεις δεκαεπτά αντικειμένων, δεδομένου ότι οι εν λόγω πωλήσεις φέρονται ως θίγουσες τα αναγνωριζόμενα στη L'Oréal δικαιώματα, ιδίως με το κοινοτικό εικονιστικό εμπορικό σήμα το οποίο περιλαμβάνει τις λέξεις «Amor Amor» και το λεκτικό εθνικό εμπορικό σήμα «Lancôme».

35 Δεν αμφισβητείται μεταξύ της L'Oréal και της eBay ότι, από τα εν λόγω δεκαεπτά αντικείμενα, δύο ήσαν προϊόντα παραποιήσεως του εμπορικού σήματος της L'Oréal.

36 Όσον αφορά τα υπόλοιπα δεκαπέντε αντικείμενα, καίτοι η L'Oréal δεν ισχυρίζεται ότι συνιστούν απομιμήσεις, πάντως, εκτιμά ότι η πώλησή τους έθιξε τα δικαιώματά της επί του εμπορικού σήματος, δοθέντος ότι τα εν λόγω αντικείμενα είναι είτε προϊόντα μη προοριζόμενα προς πώληση, όπως αντικείμενα προς επίδειξη και δείγματα, είτε προϊόντα φέροντα το εμπορικό σήμα της L'Oréal και προοριζόμενα προς πώληση

στη Βόρεια Αμερική αλλ' όχι και στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (στο εξής: ΕΟΧ). Επιπλέον, ορισμένα από τα ως άνω αντικείμενα πωλήθηκαν χωρίς συσκευασία.

37 Χωρίς να αποφανθεί, στο παρόν στάδιο της δίκης, επί του ζητήματος σε ποιο βαθμό εθίγησαν τα επί του σήματος δικαιώματα της L'Oréal, το High Court επιβεβαίωσε ότι τα εναγόμενα φυσικά πρόσωπα της κύριας δίκης διενήργησαν τις περιγραφείσες από τη L'Oréal πωλήσεις μέσω του ιστοτόπου www.ebay.co.uk.

38 Δεύτερον, η L'Oréal υποστηρίζει ότι η eBay ευθύνεται για τη χρήση των εμπορικών σημάτων της L'Oréal λόγω της αναρτήσεώς τους στον ιστότοπό της, καθώς και της αναρτήσεως στον ιστότοπο διαχειριζομένων μηχανές αναζητήσεως, όπως η Google, διαφημιζομένων συνδέσμων οι οποίοι ενεργοποιούνται με τη χρήση λέξεων κλειδιών στοιχουσών στα οικεία εμπορικά σήματα.

39 Επί του τελευταίου αυτού σημείου, δεν αμφισβητείται ότι η eBay, επιλέγοντας λέξεις κλειδιά στοιχούσες σε εμπορικά σήματα της L'Oréal, στο πλαίσιο της υπηρεσίας αντιστοιχήσεως «AdWords» της Google, εμφάνιζε, κάθε φορά που υπήρχε αντιστοίχηση μεταξύ μιας τέτοιας λέξεως και μιας από τις λέξεις που περιελάμβανε η εκ μέρους του διαδικτυακού χρήστη έρευνα στη μηχανή αναζητήσεως Google, ένα διαφημιστικό σύνδεσμο προς τον ιστότοπο www.ebay.co.uk. Ο σύνδεσμος αυτός εμφανιζόταν υπό την ένδειξη «εμπορικοί σύνδεσμοι», αναρτώμενη είτε στο δεξιό μέρος είτε στο άνω άκρο της οθόνης που προέβαλε η Google.

40 Έτσι, στις 27 Μαρτίου 2007, αν συγκεκριμένος διαδικτυακός χρήστης εισήγε τις λέξεις «shu uemura», οι οποίες στοιχούν κατ' ουσίαν στο εθνικό λεκτικό σήμα «Shu Uemura» της L'Oréal, ως όρος αναζητήσεως στη μηχανή αναζητήσεως Google εμφανιζόταν το ακόλουθο διαφημιστικό μήνυμα της eBay υπό την ένδειξη «εμπορικοί σύνδεσμοι»:

«Shu Uemura

Επικερδείς αγορές των προϊόντων Shu uemura

Αγοράστε μέσω της eBay και εξοικονομήστε χρήματα!

www.ebay.co.uk»

(«Shu Uemura

Great deals on Shu uemura

Shop on eBay and Save!

www.ebay.co.uk»)

41 Πληκτρολογώντας τον ως άνω διαφημιστικό σύνδεσμο, ενεργοποιούνταν ο ιστότοπος www.ebay.co.uk, όπου εμφανίζονταν «96 αντικείμενα ευρεθέντα για το λήμμα shu uemura». Όσον αφορά την πλειονότητα των ως άνω αντικειμένων, διευκρινιζόταν ρητώς ότι ήσαν προελεύσεως Χονγκ Κονγκ.

42 Ομοίως, μεταξύ άλλων παραδειγμάτων, όταν διαδικτυακός χρήστης εισήγε στις 27 Μαρτίου 2007 τις λέξεις «matrix hair», οι οποίες στοιχούν εν μέρει στο εθνικό λεκτικό σήμα «Matrix» της L'Oréal, ως όρος αναζητήσεως στη μηχανή αναζητήσεως Google εμφανιζόταν το ακόλουθο διαφημιστικό μήνυμα της eBay υπό την ένδειξη «εμπορικοί σύνδεσμοι»:

«Matrix hair

Φανταστικά χαμηλές τιμές

Ζήστε το πάθος σας μέσω της eBay.co.uk!

www.ebay.co.uk»

(«Matrix hair

Fantastic low prices here

Feed your passion on eBay.co.uk!

www.ebay.co.uk»)

43 Τρίτον, η L'Oréal ισχυρίζεται ότι, ακόμη και αν η eBay δεν ευθύνεται για τις προσβολές των αφορώντων τα σήματα της πρώτης δικαιωμάτων, θα έπρεπε να εκδοθεί εις βάρος της δικαστική διαταγή δυνάμει του άρθρου 11 της οδηγίας 2004/48.

44 Η L'Oréal κατέληξε σε φιλικό διακανονισμό με ορισμένα από τα εναγόμενα φυσικά πρόσωπα και συγκεκριμένα τον S. Potts, την T. Ratchford, την M. Ormsby, τον J. Clarke και την J. Clarke, ενώ επέτυχε την έκδοση ερήμην αποφάσεως εις βάρος άλλων, και συγκεκριμένα του G. Fox και της R. Bi. Ακολούθως, κατά τη διάρκεια του Μαρτίου 2009, το High Court συνεδρίασε επ' ακροατηρίω με αντικείμενο τη στρεφόμενη κατά της eBay αγωγή.

45 Με απόφαση της 22ας Μαΐου 2009, το High Court αποσαφήνισε ορισμένα αφορώντα τα πραγματικά περιστατικά σημεία και έκρινε ότι η υπόθεση δεν ήταν ώριμη προς εκδίκαση καθόσον πλείονα νομικά ζητήματα απαιτούσαν εκ προοιμίου την εκ μέρους του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως ερμηνεία.

46 Με την ίδια απόφαση, το High Court διαπιστώνει ότι η eBay εγκατέστησε λογισμικά φίλτρα για τον εντοπισμό των διαφημιστικών μηνυμάτων τα οποία δεν θα ήσαν ενδεχομένως σύμφωνα με τις προϋποθέσεις χρήσεως του ιστοτόπου της. Το ίδιο δικαστήριο διαπιστώνει επίσης ότι η eBay εφήρμοσε, μέσω ενός αποκαλούμενου «VeRO» (*Verified Rights Owner*) προγράμματος, σύστημα ειδοποιήσεως και αποσύρσεως με σκοπό την παροχή συνδρομής στους δικαιούχους πνευματικών δικαιωμάτων προκειμένου να αποσύρουν από τη διαδικτυακή αγορά τα συνιστώντα παράβαση διαφημιστικά μηνύματα. Η L'Oréal αρνήθηκε να συμμετάσχει στο εν λόγω πρόγραμμα θεωρώντας ότι δεν παρέχει επαρκή προστασία.

47 Το High Court επισήμανε επίσης ότι η eBay επιβάλλει κυρώσεις όπως η προσωρινή αλλά και η μόνιμη αναστολή, στους πωλητές οι οποίοι έχουν αθετήσει τους όρους χρήσεως της διαδικτυακής αγοράς.

48 Παρά τις προπαρατεθείσες διαπιστώσεις, το High Court έκρινε ότι η eBay έχει τη δυνατότητα να λάβει περαιτέρω μέτρα μειώσεως του αριθμού πωλήσεων που παραβιάζουν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και πραγματοποιούνται μέσω της διαδικτυακής αγοράς της. Σύμφωνα με το ίδιο δικαιοδοτικό όργανο, η eBay θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει επιπλέον λογισμικά φίλτρα. Θα μπορούσε επίσης να συμπεριλάβει στους κανονισμούς της την απαγόρευση πωλήσεων, χωρίς τη συναίνεση των δικαιούχων εμπορικών σημάτων, επωνύμων προϊόντων τα οποία δεν προέρχονται από τον ΕΟΧ. Εξάλλου, θα μπορούσε να επιβάλει επιπλέον περιορισμούς στον όγκο των δυναμένων να αποτελέσουν αντικείμενο ταυτοχρόνων διαφημιστικών μηνυμάτων προϊόντων και να εφαρμόσει αυστηρότερες κυρώσεις.

49 Πάντως, το High Court διευκρινίζει ότι η δυνατότητα της eBay να λάβει περισσότερα μέτρα δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι οφείλει κατά νόμον να το πράξει.

50 Με απόφαση της 16ης Ιουλίου 2009, η οποία έπεται της προπαρατεθείσας αποφάσεως της 22ας Μαΐου 2009, το High Court ανέστειλε τη διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Οσάκις δείγματα αρωμάτων και καλλυντικών σε φιαλίδια (ήτοι δείγματα που χρησιμοποιούνται προς επίδειξη των οικείων προϊόντων στους καταναλωτές σε σημεία λιανικής πωλήσεως) και φιάλες όπου τα προϊόντα αυτά διατηρούνται προς μετάγγιση σε φιαλίδια (ήτοι φιάλες από τις οποίες μπορούν να πληρωθούν φιαλίδια για να προσφερθούν στους καταναλωτές ως δωρεάν δείγματα) που δεν προορίζονται προς πώληση στους καταναλωτές (και συχνά φέρουν την ένδειξη "απαγορεύεται η πώληση" ή "δεν πωλείται χωριστά") παραδίδονται χωρίς χρέωση στους εγκεκριμένους διανομείς του δικαιούχου του εμπορικού σήματος, θεωρείται ότι τα εν λόγω προϊόντα "διατίθενται στο εμπόριο" κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, της [οδηγίας 89/104] και του άρθρου 13, παράγραφος 1, του [κανονισμού 40/94];

2) Οσάκις [η εξωτερική συσκευασία] έχει αφαιρεθεί από αρώματα και καλλυντικά, χωρίς τη συγκατάθεση του δικαιούχου του εμπορικού σήματος, το γεγονός αυτό συνιστά "θεμιτό λόγο" παρέχοντα στον δικαιούχο του εμπορικού σήματος τη δυνατότητα να αντιταχθεί στη μετέπειτα εμπορική εκμετάλλευση των άνευ συσκευασίας προϊόντων κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 2, της [οδηγίας 89/104] και του άρθρου 13, παράγραφος 2, του [κανονισμού 40/94];

3) Διαφέρει η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα αν:

α) συνεπεία της αφαιρέσεως [της εξωτερικής συσκευασίας], στα άνευ πλέον συσκευασίας προϊόντα δεν αναγράφονται οι πληροφορίες που απαιτείται να αναγράφονται κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 76/768 και, ειδικότερα, αν δεν αναγράφεται ο κατάλογος των συστατικών ή η ημερομηνία λήξεως;

β) συνεπεία της απουσίας των πληροφοριών αυτών, η διάθεση προς πώληση ή η πώληση των άνευ συσκευασίας προϊόντων συνιστά ποινικό αδίκημα, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους εντός του οποίου διατίθενται προς πώληση ή πωλούνται από τρίτους τα προϊόντα αυτά;

4) Διαφέρει η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα αν η μετέπειτα εμπορική διάθεση βλάπτει ή είναι πιθανό να βλάψει την εικόνα των προϊόντων και, κατά συνέπεια, τη φήμη του εμπορικού σήματος; Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, πρέπει να τεκμαίρεται η πρόκληση του αποτελέσματος αυτού ή χρειάζεται να αποδειχθεί από τον δικαιούχο του εμπορικού σήματος;

5) Οσάκις ο ασκών εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς αγοράζει από διαχειριζόμενο μηχανή αναζητήσεως το δικαίωμα χρήσεως ενός σημείου το οποίο είναι πανομοιότυπο με καταχωρισμένο εμπορικό σήμα για να το χρησιμοποιεί ως λέξη κλειδί, με αποτέλεσμα η μηχανή αναζητήσεως να εμφανίζει το εν λόγω σημείο στους χρήστες ενεργοποιώντας σύνδεσμο διαφημιζομένων που παραπέμπει στον ιστότοπο του ασκούντος εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς, η εμφάνιση του σημείου στον σύνδεσμο διαφημιζομένων συνιστά "χρήση" του σημείου κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, της [οδηγίας 89/104] και του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του [κανονισμού 40/94];

6) Οσάκις, πληκτρολογώντας τον σύνδεσμο διαφημιζομένων στον οποίο αναφέρεται το πέμπτο ερώτημα, ο χρήστης οδηγείται κατευθείαν σε διαφημίσεις ή προσφορές προς πώληση προϊόντων πανομοιοτύπων με τα προϊόντα για τα οποία το εμπορικό σήμα έχει καταχωριστεί υπό το αναρτηθέν στο Διαδίκτυο από τρίτους σημείο, μερικές από τις οποίες προσβάλλουν το δικαίωμα επί του εμπορικού σήματος ενώ άλλες όχι, ανάλογα με τα διαφορετικά καθεστώτα που διέπουν τα οικεία προϊόντα, συνιστά τούτο χρήση του σημείου από τον ασκούντα εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς "σε σχέση με τα" προσβάλλοντα τα επί του σήματος δικαιώματα προϊόντα κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, της [οδηγίας 89/104] και του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του [κανονισμού 40/94];

7) Οσάκις στα διαφημιζόμενα και διατιθέμενα προς πώληση στο Διαδίκτυο προϊόντα στα οποία αναφέρεται το έκτο ερώτημα περιλαμβάνονται και προϊόντα τα οποία δεν τέθηκαν σε κυκλοφορία εντός του ΕΟΧ από τον δικαιούχο του εμπορικού σήματος ή με τη συγκατάθεσή του, αρκεί, για να υπαχθεί η εν λόγω χρήση στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, της [οδηγίας 89/104] και του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του [κανονισμού 40/94] αλλ' όχι στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 1, της [οδηγίας 89/104] ούτε στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 13, παράγραφος 1, του [κανονισμού

40/94], το γεγονός ότι η διαφήμιση ή η διάθεση προς πώληση απευθύνεται σε καταναλωτές εντός του εδάφους που καλύπτει το εμπορικό σήμα ή ο δικαιούχος του εμπορικού σήματος καλείται να αποδείξει ότι η διαφήμιση ή η διάθεση προς πώληση συνεπάγεται κατ' ανάγκη θέση των εν λόγω προϊόντων σε κυκλοφορία εντός του εδάφους που καλύπτει το εμπορικό σήμα;

8) Διαφέρουν ενδεχομένως οι απαντήσεις στα ερωτήματα 5 έως 7, αν η χρήση κατά της οποίας στρέφεται ο δικαιούχος του εμπορικού σήματος συνίσταται στην εμφάνιση του σημείου στον ιστότοπο του ιδίου του ασκούντος εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς και όχι σε σύνδεσμο διαφημιζομένων;

9) Αν, για να εμπίπτει η εν λόγω χρήση στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, της [οδηγίας 89/104] και του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του [κανονισμού 40/94], αλλ' όχι στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7 […] ης [οδηγίας 89/104] και του άρθρου 13 […] του [κανονισμού 40/94], αρκεί η διαφήμιση ή η διάθεση προς πώληση να απευθύνεται σε καταναλωτές εντός του εδάφους που καλύπτει το εμπορικό σήμα:

α) συνίσταται η εν λόγω χρήση στην ή περιλαμβάνει "την αποθήκευση πληροφοριών παρεχομένων από έναν αποδέκτη υπηρεσίας", κατά την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 1, της [οδηγίας 2000/31];

β) αν η χρήση δεν συνίσταται αποκλειστικά σε δραστηριότητες εμπίπτουσες στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 14, παράγραφος 1, της [οδηγίας 2000/31], αλλά περιλαμβάνει και τέτοιες δραστηριότητες, απαλλάσσεται ο ασκών εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς της ευθύνης ενόσω η εν λόγω χρήση συνίσταται σε τέτοιες δραστηριότητες και, αν ναι, είναι δυνατή η επιδίκαση αποζημιώσεως ή η αναγνώριση άλλων οικονομικών αντισταθμισμάτων σε σχέση με την εν λόγω χρήση, καθόσον δεν συντρέχει απαλλαγή από την ευθύνη για τη χρήση αυτή;

γ) εφόσον ο ασκών εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς γνωρίζει ότι ορισμένα προϊόντα έχουν διαφημιστεί, διατεθεί προς πώληση και πωληθεί από τον ιστότοπό του, προσβάλλοντας δικαιώματα επί καταχωρισμένων εμπορικών σημάτων, και ότι οι προσβολές του είδους αυτού είναι πιθανό να συνεχιστούν δια της διαφημίσεως, διαθέσεως προς πώληση ή πωλήσεως του αυτού ή ομοειδών προϊόντων από τον ίδιο ή από διαφορετικούς χρήστες του Διαδικτύου, πρέπει να θεωρηθεί ότι "γνωρίζει πραγματικά" ή "έχει απλή γνώση" κατά την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 1, της [οδηγίας 2000/31];

10) Οσάκις οι υπηρεσίες ενός ενδιαμέσου, όπως είναι ο δραστηριοποιούμενος μέσω του Διαδικτύου, χρησιμοποιήθηκαν από τρίτον για να προσβάλει καταχωρισμένο εμπορικό σήμα, το άρθρο 11 της [οδηγίας 2004/48] επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να εξασφαλίσουν ότι ο δικαιούχος του εμπορικού σήματος θα έχει τη δυνατότητα να ζητήσει και να επιτύχει την επιβολή ασφαλιστικών μέτρων κατά του ενδιαμέσου ώστε να αποτρέψει περαιτέρω προσβολές του εν λόγω εμπορικού σήματος, αντί της συνεχίσεως της συγκεκριμένης πράξεως προσβολής, αν δε η οδηγία επιβάλλει όντως τέτοια υποχρέωση, ποια είναι η έκταση των ληπτέων υπέρ του θιγομένου δικαιούχου ασφαλιστικών μέτρων;»

III — Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Α — *Επί του πρώτου, του δευτέρου, του τρίτου, του τετάρτου και του εβδόμου ερωτήματος τα οποία αφορούν την πώληση επωνύμων προϊόντων μέσω διαδικτυακής αγοράς*

1. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

51 Όπως προεξετέθη στις σκέψεις 36 και 37 της παρούσας αποφάσεως, δεν αμφισβητείται ότι τα εναγόμενα φυσικά πρόσωπα διέθεσαν, μέσω του ιστοτόπου www.ebay.co.uk, προς πώληση και πώλησαν σε καταναλωτές της Ενώσεως επώνυμα προϊόντα της L'Oréal, τα οποία η ίδια προορίζει προς πώληση σε τρίτα κράτη, καθώς και μη προοριζόμενα προς πώληση προϊόντα, όπως αντικείμενα προς επίδειξη και

δείγματα. Εξάλλου, δεν αμφισβητείται ότι ορισμένα από τα ανωτέρω προϊόντα πωλήθηκαν χωρίς συσκευασία.

52 Η διάθεση προς πώληση στον ιστότοπο www.ebay.co.uk προϊόντων τα οποία έχουν εισαχθεί σε τρίτα κράτη προκύπτει και από τις διαπιστώσεις που συνοψίζονται ανωτέρω στις σκέψεις 40 και 41 της παρούσας αποφάσεως, σύμφωνα με τις οποίες η eBay διαφήμισε προσφορές πωλουμένων, μέσω του ιστοτόπου της, επωνύμων προϊόντων Shu Uemura από το Χονγκ Κονγκ (Κίνα).

53 Η eBay αμφισβητεί ότι παρόμοια διάθεση προς πώληση μέσω της διαδικτυακής αγοράς της ενδέχεται να προσβάλλει τα απονεμόμενα διά των σημάτων δικαιώματα. Με το πρώτο, το δεύτερο, το τρίτο, το τέταρτο και το έβδομο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν η συγκεκριμένη θέση της eBay είναι ορθή.

54 Πριν από την εξέταση των εν λόγω ερωτημάτων, πρέπει να υπομνηστεί, όπως έπραξε και ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 79 των προτάσεών του, ότι η επίκληση των αναγνωριζομένων δια των σημάτων αποκλειστικών δικαιωμάτων είναι δυνατή, κατ' αρχήν, μόνον έναντι των επιχειρηματιών. Πράγματι, για να μπορεί ο δικαιούχος εμπορικού σήματος να απαγορεύει τη χρήση από τρίτον πανομοιότυπου ή παρεμφερούς προς το εν λόγω σήμα σημείου, πρέπει η χρήση αυτή να γίνεται στο πλαίσιο των συναλλαγών (βλ., ιδίως, αποφάσεις της 16ης Νοεμβρίου 2004, C-245/02, Anheuser-Busch, Συλλογή 2004, σ I-10989, σκέψη 62, και της 18ης Ιουνίου 2009, C-487/07, L'Oréal κ.λπ., Συλλογή 2009, σ. I-5185, σκέψη 57).

55 Εξ αυτού έπεται ότι, όταν ένα φυσικό πρόσωπο πωλεί επώνυμο προϊόν μέσω διαδικτυακής αγοράς, χωρίς η ως άνω συναλλαγή να εντάσσεται στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, ο δικαιούχος του σήματος δεν μπορεί να επικαλείται το κατά τα άρθρα 5 της οδηγίας 89/104 και 9 του κανονισμού 40/94 αποκλειστικό δικαίωμά του. Αντιθέτως, αν οι πραγματοποιούμενες μέσω μιας τέτοιας αγοράς πωλήσεις εκφεύγουν, λόγω του όγκου, της συχνότητας ή άλλων χαρακτηριστικών γνωρισμάτων

τους, των ορίων της ιδιωτικής δραστηριότητας, ο πωλητής δραστηριοποιείται στο πλαίσιο των «συναλλαγών» κατά την έννοια των ως άνω άρθρων.

56 Με την από 22 Μαΐου 2009 απόφασή του, το αιτούν δικαστήριο διαπίστωσε ότι ο S. Potts, ένα από τα εναγόμενα φυσικά πρόσωπα, είχε πωλήσει, μέσω του ιστοτόπου www.ebay.co.uk, σημαντικό αριθμό αντικειμένων φερόντων σήματα της L'Oréal. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός αυτό, το αιτούν δικαστήριο συνήγαγε ότι το εν λόγω πρόσωπο είχε ενεργήσει ως έμπορος. Παρόμοιες διαπιστώσεις έγιναν και όσον αφορά τις T. Ratchford, M. Ormsby, J. Clarke, καθώς και τον J. Clarke, τον G. Fox και την R. Bi.

57 Υπό την έννοια αυτή, δοθέντος ότι οι μνημονευόμενες στη σκέψη 51 της παρούσας αποφάσεως προσφορές προς πώληση και πωλήσεις, τις οποίες χαρακτηρίζει η χρήση πανομοιότυπων ή παρεμφερών προς σήματα των οποίων δικαιούχος είναι η L'Oréal σημείων, έλαβαν χώρα στο πλαίσιο των συναλλαγών και δεδομένου επίσης ότι δεν αμφισβητείται ότι η L'Oréal δεν παρέσχε τη συγκατάθεσή της, επιβάλλεται να εξεταστεί αν, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των κανόνων τους οποίους εξαγγέλλουν τα άρθρα 5 της οδηγίας 89/104 και 9 του κανονισμού 40/94 αλλά και την αφορώσα τα εν λόγω άρθρα νομολογία, η L'Oréal μπορούσε να αντιταχθεί στις επίμαχες προσφορές προς πώληση και τις πωλήσεις.

2. Επί της διαθέσεως προς πώληση, μέσω διαδικτυακής αγοράς προοριζόμενης για τους καταναλωτές της Ενώσεως, επωνύμων προϊόντων προοριζομένων από τον δικαιούχο του σήματος προς πώληση εντός τρίτων κρατών

58 Με το έβδομο ερώτημά του, το οποίο πρέπει να εξεταστεί κατά πρώτον, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν, προκειμένου ο δικαιούχος εμπορικού σήματος καταχωρισμένου σε κράτος μέλος της Ενώσεως ή κοινοτικού σήματος να δύναται να αντιταχθεί, δυνάμει των κανόνων τους οποίους εξαγγέλλουν τα άρθρα 5 της οδηγίας 89/104 και 9 του κανονισμού 40/94, στη διάθεση προς πώληση, μέσω διαδικτυακής αγοράς, προϊόντων που φέρουν το ως άνω σήμα και δεν είχαν διατεθεί προηγουμένως

στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ ή, σε περίπτωση κοινοτικού σήματος, που δεν είχαν διατεθεί προηγουμένως στο εμπόριο εντός της Ενώσεως, αρκεί η διάθεση προς πώληση να στοχεύει τους εντός του καλυπτόμενου από το σήμα εδάφους καταναλωτές.

59 Ο κανόνας των διατάξεων των άρθρων 5 της οδηγίας 89/104 και 9 του κανονισμού 40/94 αναγνωρίζει υπέρ του δικαιούχου του εμπορικού σήματος αποκλειστικό δικαίωμα το οποίο του επιτρέπει να απαγορεύει σε οποιονδήποτε τρίτο την εισαγωγή, την προσφορά, τη διάθεση στο εμπόριο ή την κατοχή με σκοπό την εμπορία προϊόντων που φέρουν το σήμα του, ενώ τα άρθρα 7 της ίδιας οδηγίας και 13 του ίδιου κανονισμού προέβλεψαν εξαίρεση από τον ως άνω κανόνα, ορίζοντας ότι το δικαίωμα του δικαιούχου αναλώνεται στην περίπτωση κατά την οποία τα προϊόντα έχουν διατεθεί στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ –ή, όταν πρόκειται για κοινοτικό σήμα, εντός της Ενώσεως– από τον ίδιο τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 30ής Νοεμβρίου 2004, C-16/03, Peak Holding, Συλλογή 2004, σ. I-11313, σκέψη 34, της 15ης Οκτωβρίου 2009, C-324/08, Makro Zelfbedieningsgroothandel κ.λπ., Συλλογή 2009, σ. I-10019, σκέψη 21, και της 3ης Ιουνίου 2010, C-127/09, Coty Prestige Lancaster Group, Συλλογή 2010, σ. I-4965, σκέψεις 28 και 46).

60 Στο πλαίσιο του υπό κρίση ερωτήματος, όπου ουδέποτε τα επίδικα προϊόντα διατέθηκαν στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ εκ μέρους του δικαιούχου του εμπορικού σήματος ή με τη συγκατάθεσή του, δεν τυγχάνει εφαρμογής η εξαγγελλόμενη στα άρθρα 7 της οδηγίας 89/104 και 13 του κανονισμού 40/94 εξαίρεση. Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει επανειλημμένως ότι είναι ουσιώδες ο δικαιούχος καταχωρισμένου εντός κράτους μέλους εμπορικού σήματος να έχει τη δυνατότητα να ελέγχει την πρώτη διάθεση στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ προϊόντων φερόντων το ως άνω σήμα (βλ., ιδίως, απόφαση της 20ής Νοεμβρίου 2001, C-414/99 έως C-416/99, Zino Davidoff και Levi Strauss, Συλλογή 2001, σ. I-8691, σκέψη 33, καθώς και προπαρατεθείσες αποφάσεις Peak Holding, σκέψεις 36 και 37, και Makro Zelfbedieningsgroothandel κ.λπ., σκέψη 32).

61 Μολονότι αναγνωρίζει τις ως άνω αρχές, η eBay υποστηρίζει ότι ο δικαιούχος εμπορικού σήματος καταχωρισμένου σε κράτος μέλος ή κοινοτικού σήματος δεν μπορεί να επικαλείται λυσιτελώς το αποκλειστικό δικαίωμα που του παρέχει το εν λόγω σήμα ενόσω τα φέροντα αυτό προϊόντα και προσφερόμενα προς πώληση μέσω διαδικτυακής αγοράς βρίσκονται εντός τρίτου κράτους και δεν διοχετεύονται κατ' ανάγκη προς το καλυπτόμενο από το εν λόγω σήμα έδαφος. Η L'Oréal, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, η Ιταλική, η Πολωνική και η Πορτογαλική Κυβέρνηση, καθώς

και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμούν, αντιθέτως, ότι οι κανόνες της οδηγίας 89/104 και του κανονισμού 40/94 εφαρμόζονται αφ' ης στιγμής αποδεικνύεται ότι η διάθεση προς πώληση του επωνύμου προϊόντος που βρίσκεται εντός τρίτου κράτους προορίζεται για τους εντός του καλυπτόμενου από το σήμα εδάφους καταναλωτές.

62 Η τελευταία αυτή άποψη πρέπει να γίνει δεκτή. Πράγματι, αν δεν συνέβαινε αυτό, οι επιχειρηματίες οι οποίοι καταφεύγουν στο ηλεκτρονικό εμπόριο προτείνοντας προς πώληση, μέσω διαδικτυακής αγοράς η οποία προορίζεται για τους εντός της Ενώσεως καταναλωτές, επώνυμα προϊόντα ευρισκόμενα εντός τρίτου κράτους, παρέχοντας τη δυνατότητα προβολής τους επί της οθόνης και παραγγελίας τους μέσω της οικείας διαδικτυακής αγοράς, ουδεμία υποχρέωση συμμορφώσεώς τους προς τους κανόνες της Ενώσεως σε θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας θα υπείχαν για τις προσφορές προς πώληση της μορφής αυτής. Μια τέτοια κατάσταση θα έθιγε την πρακτική αποτελεσματικότητα των συγκεκριμένων κανόνων.

63 Αρκεί να υπογραμμιστεί συναφώς ότι, δυνάμει των άρθρων 5, παράγραφος 3, στοιχεία β΄ και δ΄, της οδηγίας 89/104 και 9, παράγραφος 2, στοιχεία β΄ και δ΄, του κανονισμού 40/94, η εκ μέρους τρίτων χρήση πανομοιότυπων ή παρεμφερών προς σήματα σημείων, χρήση στην οποία αντιτίθενται ενδεχομένως οι δικαιούχοι τους, περιλαμβάνει και τη χρήση τέτοιων σημείων στο πλαίσιο προσφορών προς πώληση και διαφημίσεων. Όπως παρατήρησε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 127 των προτάσεών του αλλά και η Επιτροπή με τις γραπτές παρατηρήσεις της, αν η χρήση, στο πλαίσιο προσφοράς προς πώληση ή διαφημίσεως μέσω του Διαδικτύου με αποδέκτες τους εντός της Ενώσεως καταναλωτές, πανομοιότυπου ή παρεμφερούς προς καταχωρισμένο εντός της Ενώσεως σήμα σημείου διέφευγε της εφαρμογής των εν λόγω κανόνων λόγω του γεγονότος απλώς και μόνον ότι ο τρίτος ο οποίος ευθύνεται για την εν λόγω προσφορά ή την εν λόγω διαφήμιση είναι εγκατεστημένος σε τρίτο κράτος, τότε θα θιγόταν η αποτελεσματικότητα των κανόνων αυτών, είτε ο διακομιστής του διαδικτυακού τόπου τον οποίο χρησιμοποιεί ευρίσκεται εντός ενός τέτοιου κράτους είτε το αποτελούν αντικείμενο της ως άνω προσφοράς της ή της ως άνω διαφημίσεως προϊόν ευρίσκεται εντός τρίτου κράτους.

64 Εντούτοις, επιβάλλεται η διευκρίνιση ότι η απλή δυνατότητα προσβάσεως σε διαδικτυακό τόπο εντός του καλυπτόμενου από το σήμα εδάφους δεν αρκεί για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι αναρτώμενες στον εν λόγω ιστότοπο προσφορές προς πώληση έχουν ως αποδέκτες καταναλωτές ευρισκόμενους στο έδαφος αυτό (βλ.,

κατ' αναλογία, απόφαση της 7ης Δεκεμβρίου 2010, C-585/08 και C-144/09, Pammer και Hotel Alpenhof, Συλλογή 2010, σ. I-12577, σκέψη 69). Πράγματι, αν η δυνατότητα προσβάσεως, εντός του οικείου εδάφους, σε διαδικτυακή αγορά αρκούσε για να υπαγάγει τις αναρτώμενες στο συγκεκριμένο ιστότοπο διαφημίσεις στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/104 και του κανονισμού 40/94, ιστότοπο και διαφημίσεις που, μολονότι έχουν προδήλως ως αποκλειστικούς αποδέκτες καταναλωτές ευρισκόμενους εντός τρίτων κρατών, είναι πάντως από τεχνικής απόψεως προσβάσιμοι στο έδαφος της Ενώσεως, τότε θα υπέκειντο άνευ λόγου στο δίκαιο της Ενώσεως.

65 Επομένως, εναπόκειται στα εθνικά δικαστήρια να εκτιμούν κατά περίπτωση αν υφίστανται κατάλληλες ενδείξεις ώστε να συνάγεται ότι προσφορά προς πώληση αναρτώμενη σε διαδικτυακή αγορά προσβάσιμη στο καλυπτόμενο από το σήμα έδαφος έχει ως αποδέκτες καταναλωτές ευρισκόμενους στο έδαφος αυτό. Οσάκις η προσφορά προς πώληση συνοδεύεται από διευκρινίσεις ως προς τις γεωγραφικές ζώνες όπου ο πωλητής είναι έτοιμος να αποστείλει το προϊόν, η συγκεκριμένη διευκρίνιση ενέχει ιδιαίτερη σημασία στο πλαίσιο της σχετικής αξιολογήσεως.

66 Όσον αφορά την υπόθεση της κύριας δίκης, ο υπό την ηλεκτρονική διεύθυνση «www.ebay.co.uk» διαδικτυακός τόπος εμφαίνεται, ελλείψει περί του αντιθέτου αποδεικτικών στοιχείων, να έχει ως αποδέκτες καταναλωτές ευρισκόμενους στο καλυπτόμενο από τα εμπλεκόμενα εθνικά και κοινοτικά σήματα έδαφος, οπότε οι προσφορές προς πώληση στον οικείο διαδικτυακό τόπο οι οποίες αποτελούν αντικείμενο της υποθέσεως της κύριας δίκης εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων της Ενώσεως σε θέματα προστασίας των σημάτων.

67 Υπό το φως των προηγηθεισών σκέψεων, στο έβδομο υποβληθέν ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι, όταν προϊόντα ευρισκόμενα εντός τρίτου κράτους και φέροντα σήμα καταχωρισμένο σε κράτος μέλος της Ενώσεως ή κοινοτικό σήμα, προϊόντα τα οποία δεν είχαν διατεθεί προηγουμένως στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ ή, σε περίπτωση κοινοτικού σήματος, δεν είχαν προηγουμένως διατεθεί στο εμπόριο εντός της Ενώσεως, πωλούνται από επιχειρηματία μέσω διαδικτυακής αγοράς και χωρίς τη συγκατάθεση του δικαιούχου του εν λόγω εμπορικού σήματος σε καταναλωτή ευρισκόμενο σε καλυπτόμενο από το εν λόγω σήμα έδαφος ή αποτελούν αντικείμενο προσφοράς προς πώληση ή διαφημίσεως μέσω της διαδικτυακής αυτής αγοράς με αποδέκτη καταναλωτή εντός του οικείου εδάφους, ο ενδιαφερόμενος δικαιούχος

μπορεί να αντιταχθεί στη συγκεκριμένη πώληση, προσφορά προς πώληση ή διαφήμιση δυνάμει των κανόνων του άρθρου 5 της οδηγίας 89/104 ή του άρθρου 9 του κανονισμού 40/94. Εναπόκειται στα εθνικά δικαστήρια να εκτιμούν κατά περίπτωση αν υφίστανται κατάλληλες ενδείξεις ώστε να συνάγεται ότι προσφορά προς πώληση αναρτώμενη σε διαδικτυακή αγορά προσβάσιμη στο καλυπτόμενο από το σήμα έδαφος έχει ως αποδέκτες καταναλωτές ευρισκόμενους στο έδαφος αυτό.

3. Επί της προσφοράς προς πώληση αντικειμένων προοριζομένων προς επίδειξη και δειγμάτων

68 Δεν αμφισβητείται ότι, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών τα οποία εξέτασε το αιτούν δικαστήριο, τα εναγόμενα φυσικά πρόσωπα είχαν επίσης προσφέρει προς πώληση μέσω του διαδικτυακού τόπου www.ebay.co.uk, αντικείμενα προοριζόμενα προς επίδειξη και δείγματα τα οποία η L'Oréal είχε προμηθεύσει δωρεάν σε εγκεκριμένους της διανομείς.

69 Με το πρώτο ερώτημα του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν συνιστά διάθεση στο εμπόριο, κατά την έννοια της οδηγίας 89/104 και του κανονισμού 40/94, η εκ μέρους του δικαιούχου εμπορικού σήματος προμήθεια αντικειμένων φερόντων το σήμα αυτό, με σκοπό την επίδειξη στους καταναλωτές σε εγκεκριμένα σημεία πωλήσεως, καθώς και φιαλιδίων φερόντων επίσης το εν λόγω σήμα, μικρές ποσότητες των οποίων μπορούν να διατεθούν στους καταναλωτές ως δωρεάν δείγματα.

70 Το αιτούν δικαστήριο διαπίστωσε στο πλαίσιο αυτό ότι η L'Oréal είχε καταστήσει σαφές στους εγκεκριμένους διανομείς της ότι αδυνατούσαν να πωλούν παρόμοια αντικείμενα και φιαλίδια, τα οποία έφεραν, άλλωστε, συχνά τη μνεία «απαγορεύεται η πώληση».

71 Όπως έχει κρίνει ήδη το Δικαστήριο, όταν ο δικαιούχος εμπορικού σήματος το θέτει επί αντικειμένων τα οποία προσφέρει δωρεάν για την προώθηση της πωλήσεως των προϊόντων του, τα ως άνω αντικείμενα δεν αποτελούν τα ίδια αντικείμενο διανομής με σκοπό τη διείσδυσή τους στην αγορά (βλ. απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 2009, C-495/07, Silberquelle, Συλλογή 2009, σ. I-137, σκέψεις 20 έως 22). Κατόπιν τούτου, η δωρεάν προμήθεια τέτοιων αντικειμένων δεν σημαίνει, κατ' αρχήν, διάθεσή τους στο εμπόριο εκ μέρους του δικαιούχου.

72 Ομοίως, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι, όταν ο δικαιούχος εμπορικού σήματος επιθέτει ενδείξεις όπως «επίδειξη» και «απαγορεύεται η πώληση» επί αντικειμένων όπως φιαλίδια αρώματος προς δοκιμή, το γεγονός αυτό αποκλείει, ελλείψει περί του αντιθέτου αποδεικτικών στοιχείων, την ύπαρξη συγκαταθέσεως του δικαιούχου ώστε τα εν λόγω αντικείμενα να διατίθενται στο εμπόριο (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Coty Prestige Lancaster Group, σκέψεις 43, 46 και 48).

73 Υπό τις περιστάσεις αυτές, στο πρώτο υποβληθέν ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι η εκ μέρους δικαιούχου εμπορικού σήματος διάθεση στους εγκεκριμένους διανομείς του αντικειμένων φερόντων το σήμα αυτό και προοριζομένων προς επίδειξη στους καταναλωτές εντός των εγκεκριμένων σημείων πωλήσεως, καθώς και φερόντων το σήμα αυτό φιαλιδίων, μικρές ποσότητες των οποίων δύνανται να δοθούν στους καταναλωτές ως δωρεάν δείγματα, δεν σημαίνει, ελλείψει περί του αντιθέτου αποδεικτικών στοιχείων, διάθεση στο εμπόριο κατά την έννοια της οδηγίας 89/104 ή του κανονισμού 40/94.

4. Επί της διαθέσεως στο εμπόριο προϊόντων χωρίς συσκευασία

74 Όπως εξετέθη στις σκέψεις 36, 37 και 51 της παρούσας αποφάσεως, ορισμένα δείγματα επωνύμων προϊόντων, δικαιούχος των οποίων είναι η L'Oréal, πωλήθηκαν από εμπόρους δραστηριοποιούμενους μέσω της διαδικτυακής αγοράς eBay χωρίς εξωτερική συσκευασία.

75 Με το δεύτερο, το τρίτο και το τέταρτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο επιδιώκει κατ' ουσίαν να λάβει απάντηση επί του ερωτήματος αν η αφαίρεση της εξωτερικής συσκευασίας προϊόντων, όπως τα επίδικα της κύριας δίκης, θίγει το αποκλειστικό δικαίωμα του δικαιούχου του τιθέμενου επί των ως άνω προϊόντων σήματος, παρέχοντάς του ως εκ τούτου το δικαίωμα να αντιτίθεται στη μεταπώληση των ούτως αποσυσκευασμένων προϊόντων.

76 Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι τα επίδικα στο πλαίσιο της κύριας δίκης αποσυσκευασμένα προϊόντα είναι στην πλειονότητά τους καλλυντικά, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να δοθεί απάντηση επί των εν λόγω ερωτημάτων, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 76/768, σύμφωνα με το οποίο τα καλλυντικά μπορούν να διατίθενται στην αγορά μόνον αν ο περιέκτης ή η συσκευασία τους μνημονεύει, μεταξύ άλλων, το όνομα του κατασκευαστή ή του υπευθύνου για τη διάθεση του προϊόντος στην αγορά, τη σύσταση του προϊόντος (περιεχόμενο και κατάλογο των συστατικών), τη χρήση του προϊόντος (λειτουργία και ειδικές προφυλάξεις κατά τη χρήση) και τη συντήρησή του (ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας). Συναφώς, ερωτά, κατ' ουσίαν, αν ο δικαιούχος εμπορικού σήματος δύναται, δυνάμει του κατά την οδηγία 89/104 αποκλειστικού δικαιώματός του ή, σε περίπτωση κοινοτικού σήματος, δυνάμει του κανονισμού 40/94, να αντιταχθεί στη μεταπώληση προϊόντων φερόντων το ως άνω σήμα όταν η σχετική διάθεση στο εμπόριο λαμβάνει χώρα κατά παράβαση των περιλαμβανομένων στην ως άνω διάταξη της οδηγίας 76/768 επιταγών.

77 Η L'Oréal εκτιμά, το ίδιο όπως και η Γαλλική, η Πολωνική και η Πορτογαλική Κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή, ότι, ανεξάρτητα από το αν συντρέχει ή μη παράβαση της οδηγίας 76/768, η συσκευασία συνιστά ουσιώδες στοιχείο της εικόνας των αρωμάτων και των καλλυντικών προϊόντων. Ο δικαιούχος του τιθέμενου επί των ως άνω προϊόντων και επί της ως άνω συσκευασίας σήματος θα έπρεπε, επομένως, να έχει τη δυνατότητα να αντιτάσσεται στη μεταπώληση των εν λόγω προϊόντων σε αποσυσκευασμένη μορφή. Αντιθέτως, η eBay υπογραμμίζει ότι, στον τομέα των αρωμάτων και των καλλυντικών προϊόντων, εκείνο το οποίο χαρακτηρίζει συνήθως την εικόνα γοήτρου και πολυτελείας είναι το φιαλίδιο και ο περιέκτης του προϊόντος και όχι το εξωτερικό περίβλημά του.

78 Εκτιμάται, πρώτον, ότι, υπό το φως της ποικιλομορφίας των αρωμάτων και των καλλυντικών προϊόντων, το ερώτημα αν τυχόν αποσυσκευασία ενός τέτοιου προϊόντος θίγει την εικόνα του και υπό την έννοια αυτή τη φήμη του σήματος το οποίο αυτό

φέρει, πρέπει να εξετάζεται ανά περίπτωση. Πράγματι, όπως εξέθεσε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 71 έως 74 των προτάσεών του, η παρουσίαση ενός αρώματος ή ενός καλλυντικού χωρίς εξωτερική συσκευασία μπορεί ενίοτε να αντανακλά κατά τρόπο αποτελεσματικό την εικόνα γοήτρου και πολυτελείας του εν λόγω προϊόντος, ενώ σε άλλες περιπτώσεις η αποσυσκευασία έχει ακριβώς ως συνέπεια να βλάπτει τη συγκεκριμένη εικόνα.

79 Τέτοια προσβολή μπορεί να λαμβάνει χώρα οσάκις η εξωτερική συσκευασία συντελεί εξίσου ή περισσότερο απ' ό,τι το φιαλίδιο ή ο περιέκτης στην παρουσίαση της εικόνας του προϊόντος που δημιούργησαν ο δικαιούχος του εμπορικού σήματος και οι εγκεκριμένοι διανομείς του. Επίσης, ενδέχεται η απουσία ορισμένων ή όλων των απαιτουμένων από το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 76/768 πληροφοριών να θίγει την εικόνα του προϊόντος. Εναπόκειται στον δικαιούχο του σήματος να αποδείξει ότι συντρέχουν τέτοια στοιχεία στοιχειοθετούντα τη συγκεκριμένη προσβολή.

80 Δεύτερον, πρέπει να υπομνηστεί ότι το σήμα, ουσιώδης λειτουργία του οποίου είναι να διασφαλίζει υπέρ του καταναλωτή την ταυτότητα της προελεύσεως του προϊόντος, αποτελεί μεταξύ άλλων εγγύηση ότι όλα τα προϊόντα που το φέρουν κατασκευάστηκαν ή προωθήθηκαν υπό τον έλεγχο μιας και μόνον επιχειρήσεως στην οποία μπορεί να αποδοθεί η ευθύνη της ποιότητάς τους (βλ., ιδίως, αποφάσεις της 12ης Νοεμβρίου 2002, C-206/01, Arsenal Football Club, Συλλογή 2002, σ. I-10273, σκέψη 48, και της 23ης Απριλίου 2009, C-59/08, Copad, Συλλογή 2009, σ. I-3421, σκέψη 45).

81 Όταν δεν παρατίθενται ορισμένες από τις επιβαλλόμενες από τον νόμο πληροφορίες, όπως οι αφορώσες την ταυτότητα του κατασκευαστή ή του υπευθύνου της διαθέσεως στην αγορά του καλλυντικού προϊόντος, τότε θίγεται η λειτουργία της ενδείξεως της προελεύσεως του σήματος, καθόσον τούτο στερείται του ουσιώδους αποτελέσματός του το οποίο έγκειται στη διασφάλιση του ότι τα προϊόντα τα οποία περιγράφει διοχετεύονται υπό τον έλεγχο ενιαίας επιχειρήσεως στην οποία μπορεί και να αποδοθεί η ευθύνη της ποιότητάς τους.

82 Τρίτον και τελευταίον, πρέπει να υπομνηστεί, όπως έπραξε και ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 76 των προτάσεών του, ότι το ερώτημα αν η διάθεση προς πώληση ή η πώληση επωνύμων προϊόντων από τα οποία αφαιρέθηκε η εξωτερική συσκευασία και υπό την έννοια αυτή ορισμένες, απαιτούμενες δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 76/768, πληροφορίες υπόκειται ή όχι σε ποινικές κυρώσεις κατά το εθνικό δίκαιο δεν μπορεί να επηρεάζει τη δυνατότητα εφαρμογής των κανόνων της Ενώσεως σε θέματα προστασίας των σημάτων.

83 Υπό το φως των προηγηθεισών σκέψεων, στο δεύτερο, στο τρίτο και στο τέταρτο υποβληθέν ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι τα άρθρα 5 της οδηγίας 89/104 και 9 του κανονισμού 40/94 έχουν την έννοια ότι ο δικαιούχος εμπορικού σήματος δύναται, δυνάμει του αποκλειστικού δικαιώματος που του παρέχει το σήμα, να αντιτίθεται στη μεταπώληση προϊόντων, όπως αυτά της υποθέσεως της κύριας δίκης, με το αιτιολογικό ότι ο μεταπωλητής αφαίρεσε την εξωτερική συσκευασία τους, όταν η αποσυσκευασία αυτή έχει ως συνέπεια να μη παρατίθενται ουσιώδεις πληροφορίες, όπως οι αφορώσες την ταυτότητα του κατασκευαστή ή του υπευθύνου της διαθέσεως του καλλυντικού προϊόντος στην αγορά. Εφόσον η αφαίρεση της εξωτερικής συσκευασίας δεν είχε ως αποτέλεσμα τη μη αναγραφή πληροφοριών, ο δικαιούχος του σήματος μπορεί και στην περίπτωση αυτή να αντιταχθεί στη μεταπώληση υπό αποσυσκευασμένη μορφή ενός αρώματος ή καλλυντικού προϊόντος φέροντος το σήμα του οποίου είναι δικαιούχος, αν αποδεικνύει ότι η αφαίρεση της συσκευασίας έθιξε την εικόνα του προϊόντος και υπό την έννοια αυτή τη φήμη του σήματος.

Β — *Επί του πέμπτου και του έκτου ερωτήματος σχετικά με την εκ μέρους του ασκούντος εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς διαφήμιση του ιστοτόπου του και των δι' αυτού διατιθεμένων προς πώληση προϊόντων*

84 Όπως προκύπτει από τα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης, τα οποία συνοψίζονται στις σκέψεις 39 έως 42 της παρούσας αποφάσεως, η eBay, διά της επιλογής μέσω του διαχειριζομένου τη μηχανή αναζητήσεως Google λέξεων κλειδιών στοιχουσών σε σήματα της L'Oréal, προέβαλλε, αφ' ης στιγμής οι διαδικτυακοί χρήστες προέβαιναν μέσω της μηχανής αναζητήσεως σε έρευνα εμπεριέχουσα τις λέξεις αυτές, διαφημιστικό σύνδεσμο προς τον ιστότοπο www.ebay.co.uk, σε συνδυασμό με εμπορικό μήνυμα ως προς τη δυνατότητα αγοράς των προϊόντων του σήματος που

αποτελούσε αντικείμενο της έρευνας μέσω του συγκεκριμένου ιστοτόπου. Ο διαφημιστικός αυτός σύνδεσμος εμφανιζόταν υπό την ένδειξη «εμπορικοί σύνδεσμοι», στο δεξιό μέρος ή στο άνω άκρο της οθόνης των αναρτωμένων από τη μηχανή Google αποτελεσμάτων της έρευνας.

85 Δεν αμφισβητείται ότι σε παρόμοια κατάσταση, ο ασκών εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς είναι διαφημιστής. Αναρτά συνδέσμους και μηνύματα τα οποία, όπως εξέθεσε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 89 των προτάσεών του, συνιστούν διαφήμιση όχι μόνο για ορισμένες προσφορές προς πώληση μέσω της διαδικτυακής αυτής αγοράς, αλλά και για την ίδια τη διαδικτυακή αγορά. Οι παρατιθέμενες από το αιτούν δικαστήριο διαφημίσεις, όπως αυτές εκτίθενται στις σκέψεις 40 και 42 της παρούσας αποφάσεως, αποτελούν, μεταξύ άλλων, γλαφυρό παράδειγμα της ως άνω πρακτικής.

86 Με το πέμπτο και το έκτο ερώτημά του, τα οποία επιβάλλεται να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν τα άρθρα 5, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, της οδηγίας 89/104 και 9, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του κανονισμού 40/94 έχουν την έννοια ότι ο δικαιούχος εμπορικού σήματος νομιμοποιείται να απαγορεύσει στον ασκούντα εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς να διαφημίζει, εκκινώντας από λέξη κλειδί ταυτιζόμενη με το ως άνω σήμα και επιλεγείσα από τον ασκούντα εμπόριο στο πλαίσιο υπηρεσίας αντιστοιχίσεως στο Διαδίκτυο χωρίς τη συγκατάθεση του δικαιούχου, την εν λόγω διαδικτυακή αγορά και τα φέροντα το οικείο σήμα προϊόντα, η πώληση των οποίων προτείνεται μέσω αυτής.

87 Όσον αφορά την αναρτώμενη στο Διαδίκτυο διαφήμιση μέσω λέξεων κλειδιών στοιχουσών σε σήματα, το Δικαστήριο έχει κρίνει ήδη ότι μια τέτοια λέξη κλειδί είναι το μέσον στο οποίο καταφεύγει ο διαφημιστής για να προκαλέσει την ανάρτηση της διαφημίσεώς του και ως εκ τούτου αποτελεί αντικείμενο χρήσεως «στις συναλλαγές» κατά την έννοια των άρθρων 5 της οδηγίας 89/104 και 9 του κανονισμού 40/94 (αποφάσεις της 23ης Μαρτίου 2010, C-236/08 έως C-238/08, Google France και Google, Συλλογή 2010, σ. I-2417, σκέψεις 51 και 52, και της 25ης Μαρτίου 2010, C-278/08, BergSpechte, Συλλογή 2010, σ. I-2517, σκέψη 18).

88 Προκειμένου να προσδιοριστεί αν διαφήμιση του τύπου αυτού πληροί και τις λοιπές απαιτούμενες προϋποθέσεις, σύμφωνα με τους εξαγγελλόμενους στα άρθρα 5, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, της οδηγίας 89/104 και 9, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του κανονισμού 40/94 κανόνες, ώστε ο δικαιούχος του σήματος να δύναται να αντιταχθεί στη διαφήμιση αυτή, επιβάλλεται να εξεταστεί, αφενός, αν διαφημίσεις όπως οι αναρτώμενες από την eBay μέσω υπηρεσίας αντιστοιχίσεως, όπως αυτή την οποία παρέχει η Google, αφορούν προϊόντα ή υπηρεσίες που είναι πανομοιότυπα με εκείνα για τα οποία έχει καταχωριστεί το σήμα και, αφετέρου, αν οι διαφημίσεις αυτές προσβάλλουν ή δύνανται να προσβάλλουν μία από τις λειτουργίες του σήματος (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση BergSpechte, σκέψη 21).

89 Συναφώς, επισημαίνεται κατ' αρχάς ότι, στον βαθμό που η eBay χρησιμοποίησε λέξεις κλειδιά στοιχούσες σε σήματα της L'Oréal προκειμένου να προωθήσει τη δική της υπηρεσία η οποία έγκειται στη διάθεση προς πωλητές και αγοραστές προϊόντων διαδικτυακής αγοράς, η χρήση αυτή δεν έλαβε χώρα ούτε για προϊόντα ή υπηρεσίες «πανομοιότυπα με εκείνα για τα οποία έχει καταχωριστεί [το σήμα]», κατά την έννοια της παραγράφου 1, στοιχείο α΄, των άρθρων 5 της οδηγίας 89/104 και 9 του κανονισμού 40/94, ούτε άλλωστε για προϊόντα ή υπηρεσίες παρεμφερή προς τα τελευταία κατά την έννοια της παραγράφου 1, στοιχείο β΄, των ίδιων άρθρων.

90 Η εκ μέρους της eBay χρήση σημείων στοιχούντων σε σήματα της L'Oréal προς προώθηση της διαδικτυακής θέσεώς της δύναται ως εκ τούτου να εξεταστεί το πολύ με βάση την παράγραφο 2 του άρθρου 5 της οδηγίας 89/104 και την παράγραφο 1, στοιχείο γ΄, του άρθρου 9 του κανονισμού 40/94, διατάξεων οι οποίες εγκαθιδρύουν υπέρ των σημάτων που χαίρουν φήμης ευρύτερη προστασία από την προβλεπόμενη στην παράγραφο 1, στοιχεία α΄ και β΄, των ιδίων άρθρων και καλύπτουν μεταξύ άλλων την περίπτωση κατά την οποία ο τρίτος κάνει χρήση σημείων στοιχούντων σε τέτοια σήματα για προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν είναι παρεμφερή προς τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες έχουν καταχωριστεί τα ως άνω σήματα.

91 Ακολούθως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, στο μέτρο που η eBay χρησιμοποίησε λέξεις κλειδιά στοιχούσες σε σήματα της L'Oréal προκειμένου να προωθήσει προσφορές προς πώληση επωνύμων προϊόντων προερχομένων από τους πωλητές πελάτες της, έκανε χρήση σημείων για προϊόντα ή υπηρεσίες πανομοιότυπα προς εκείνα για

τα οποία έχουν καταχωριστεί τα οικεία σήματα. Επιβάλλεται συναφώς η υπόμνηση ότι η έκφραση «για προϊόντα ή υπηρεσίες» δεν αφορά αποκλειστικά τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες του τρίτου ο οποίος κάνει χρήση των στοιχούντων στα σήματα σημείων, αλλά μπορεί επίσης να αφορά τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες και άλλων προσώπων. Πράγματι, το γεγονός ότι ένας επιχειρηματίας χρησιμοποιεί σημείο στοιχούν σε σήμα για προϊόντα που δεν είναι του ιδίου, υπό την έννοια ότι δεν διαθέτει συναφώς τίτλο επ' αυτών, δεν αποτελεί αφεαυτού εμπόδιο στο να εμπίπτει η περί ης ο λόγος χρήση στα άρθρα 5 της οδηγίας 89/104 και 9 του κανονισμού 40/94 (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Google France και Google, σκέψη 60, και διάταξη της 19ης Φεβρουαρίου 2009, C-62/08, UDV North America, Συλλογή 2009, σ. I-1279, σκέψη 43).

92 Όσον αφορά συγκεκριμένα κατάσταση, στο πλαίσιο της οποίας ο παρέχων υπηρεσία κάνει χρήση σημείου στοιχούντος σε σήμα τρίτου για την προώθηση των προϊόντων τα οποία εμπορεύεται ένας από τους πελάτες του χρησιμοποιώντας τη συγκεκριμένη υπηρεσία, το Δικαστήριο εκτιμά ότι παρόμοια χρήση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 των άρθρων 5 της οδηγίας 89/104 και 9 του κανονισμού 40/94, οσάκις χωρεί κατά τέτοιον τρόπο ώστε να θεμελιώνεται σύνδεσμος μεταξύ του σημείου αυτού και της εν λόγω υπηρεσίας (βλ. προπαρατεθείσα διάταξη UDV North America, σκέψη 47 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

93 Όπως υπογράμμισαν ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 89 των προτάσεών του και η Γαλλική Κυβέρνηση κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο σύνδεσμος αυτός υφίσταται όταν συντρέχουν περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης. Συγκεκριμένα, οι πραγματοποιούμενες από την eBay διαφημίσεις δημιουργούν προφανή συνειρμό μεταξύ των επωνύμων προϊόντων στα οποία αναφέρονται οι εν λόγω διαφημίσεις και της δυνατότητας αγοράς τους μέσω της eBay.

94 Τέλος, όσον αφορά το αν η χρήση της λέξεως κλειδιού η οποία στοιχεί σε σήμα είναι ικανή να θίξει μία από τις λειτουργίες του σήματος, το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει, στο πλαίσιο άλλων υποθέσεων, ότι υφίσταται παρόμοια προσβολή όταν η διαφήμιση δεν επιτρέπει ή επιτρέπει αλλά δυσχερώς στον χρήστη του διαδικτύου, ο οποίος έχει κανονική πληροφόρηση και επιδεικνύει εύλογη προσοχή, να γνωρίζει αν τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες στα οποία αναφέρεται η διαφήμιση προέρχονται από τον δικαιούχο του σήματος ή από συνδεόμενη οικονομικώς με αυτόν επιχείρηση ή αν, αντιθέτως, προέρχονται από τρίτον (προπαρατεθείσες αποφάσεις Google France

και Google, σκέψη 99, BergSpechte, σκέψη 41, καθώς και απόφαση της 8ης Ιουλίου 2010, C-558/08, Portakabin και Portakabin, Συλλογή 2010, σ. I-6963, σκέψη 54).

95 Στο πλαίσιο αυτό, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι η ανάγκη διαφανείας κατά την ανάρτηση διαφημίσεων στο Διαδίκτυο υπογραμμίζεται με τη νομοθεσία της Ενώσεως για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Λαμβανομένων υπόψη των συμφερόντων διασφαλίσεως της εντιμότητας των εμπορικών συναλλαγών και της προστασίας των καταναλωτών, το άρθρο 6 της οδηγίας 2000/31 θέτει τον κανόνα ότι πρέπει να είναι σαφώς αναγνωρίσιμο το φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου πραγματοποιείται εμπορική επικοινωνία αφορώσα υπηρεσία της κοινωνίας της πληροφορίας (προπαρατεθείσα απόφαση Google France και Google, σκέψη 86).

96 Επομένως, η εκ μέρους του ασκούντος εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς διαφήμιση, η οποία αναρτάται από τον διαχειριζόμενο μηχανή αναζητήσεως πρέπει εν πάση περιπτώσει να καθιστά γνωστή την ταυτότητα του εν λόγω ασκούντος εμπόριο προσώπου αλλά και το ότι τα επώνυμα προϊόντα, τα οποία αποτελούν αντικείμενο της διαφημίσεως, διατίθενται προς πώληση μέσω της διαδικτυακής αγοράς την οποία αυτό εκμεταλλεύεται.

97 Υπό το φως των προηγηθεισών σκέψεων, στο πέμπτο και στο έκτο υποβληθέν ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι τα άρθρα 5, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, της οδηγίας 89/104 και 9, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του κανονισμού 40/94 έχουν την έννοια ότι ο δικαιούχος εμπορικού σήματος νομιμοποιείται να απαγορεύει στον ασκούντα εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς να διαφημίζει, μέσω λέξεως κλειδιού πανομοιότυπης προς το εν λόγω σήμα την οποία επέλεξε ο ίδιος στο πλαίσιο υπηρεσίας αντιστοιχίσεως στο Διαδίκτυο, προϊόντα φέροντα το σήμα αυτό και διατιθέμενα προς πώληση στην ως άνω διαδικτυακή αγορά, οσάκις η σχετική διαφήμιση δεν επιτρέπει ή επιτρέπει αλλά δυσχερώς στον χρήστη του διαδικτύου, ο οποίος έχει κανονική πληροφόρηση και επιδεικνύει εύλογη προσοχή, να γνωρίζει αν τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες στα οποία αναφέρεται η διαφήμιση προέρχονται από τον δικαιούχο του σήματος ή από συνδεόμενη οικονομικώς με αυτόν επιχείρηση ή αν, αντιθέτως, προέρχονται από τρίτον.

Γ — *Επί του ογδόου ερωτήματος σχετικά με τη χρήση σημείων στοιχούντων σε σήματα στο πλαίσιο των αναρτωμένων στον ιστότοπο του ασκούντος εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς προσφορών προς πώληση*

98 Με το όγδοο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, πώς πρέπει να χαρακτηριστεί, υπό το φως της οδηγίας 89/104 και του κανονισμού 40/94, η ανάρτηση στον ιστότοπο του ασκούντος εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς σημείων πανομοιότυπων ή παρεμφερών προς σήματα.

99 Συναφώς, επισημαίνεται κατ' αρχάς ότι, στο διενεργούμενο μέσω διαδικτυακών αγορών εμπόριο, η υπηρεσία την οποία παρέχει ο ασκών εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς περιλαμβάνει και την ανάρτηση, για τους πωλητές πελάτες του, προσφορών προς πώληση εκ μέρους των τελευταίων.

100 Ακολούθως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όταν τέτοιες προσφορές αφορούν επώνυμα προϊόντα, πανομοιότυπα ή παρεμφερή προς σήματα σημεία θα εμφανιστούν αναπόφευκτα στον ιστότοπο του ασκούντος εμπόριο μέσω της διαδικτυακής αγοράς.

101 Μολονότι αληθεύει ότι, υπό τις περιστάσεις αυτές, τα οικεία σημεία αποτελούν αντικείμενο «χρήσεως» στον συγκεκριμένο ιστότοπο, εντούτοις, δεν προκύπτει εξ αυτού ότι ο ασκών εμπόριο μέσω της διαδικτυακής αγοράς έκανε χρήση σημείου κατά την έννοια της οδηγίας 89/104 και του κανονισμού 40/94.

102 Πράγματι, η εκ μέρους τρίτου «χρήση» πανομοιότυπου ή παρεμφερούς προς το σήμα του δικαιούχου σημείου, κατά την έννοια των άρθρων 5 της οδηγίας 89/104 και 9 του κανονισμού 40/94, σημαίνει, τουλάχιστον, ότι ο τελευταίος χρησιμοποιεί το σημείο στο πλαίσιο της δικής του εμπορικής επικοινωνίας. Στον βαθμό που ο εν λόγω τρίτος παρέχει υπηρεσία συνιστάμενη στο να δίδεται η δυνατότητα στους πελάτες του να αναρτούν, στο πλαίσιο των εμπορικών δραστηριοτήτων τους όπως οι προσφορές τους προς πώληση, σημεία στοιχούντα σε σήματα στον ιστότοπό του, δεν

κάνει ο ίδιος χρήση, μέσω του συγκεκριμένου ιστοτόπου, των σημείων αυτών κατά τη βάσει της νομοθεσίας της Ενώσεως έννοια (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Google France και Google, σκέψεις 56 και 57).

103 Όπως εξέθεσαν, μεταξύ άλλων, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου και η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, καθώς και ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 119 και 120 των προτάσεών του, εξ αυτού έπεται ότι η χρήση σημείων πανομοιότυπων ή παρεμφερών προς σήματα, μέσω προσφορών προς πώληση οι οποίες αναρτώνται σε διαδικτυακή αγορά, γίνεται εκ μέρους των πωλητών πελατών του ασκούντος εμπόριο της εν λόγω διαδικτυακής αγοράς και όχι εκ μέρους του ιδίου.

104 Εφόσον παρέχει στους πελάτες του τη δυνατότητα να κάνουν χρήση της εν λόγω υπηρεσίας, ο ρόλος του ασκούντος εμπόριο μέσω της διαδικτυακής αγοράς δεν μπορεί να εκτιμηθεί υπό το φως των διατάξεων της οδηγίας 89/104 και του κανονισμού 40/94, αλλά πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα άλλων κανόνων δικαίου, όπως οι εξαγγελλόμενοι στην οδηγία 2000/31, ειδικότερα στο τμήμα 4 του κεφαλαίου ΙΙ αυτής, το οποίο αφορά την «ευθύνη των μεσαζόντων παρόχων» στο ηλεκτρονικό εμπόριο και περιλαμβάνει τα άρθρα 12 έως 15 της οδηγίας (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα απόφαση Google France και Google, σκέψη 57).

105 Υπό το φως των προηγηθεισών σκέψεων, στο όγδοο υποβληθέν ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι ο ασκών εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς δεν κάνει «χρήση», κατά την έννοια των άρθρων 5 της οδηγίας 89/104 και 9 του κανονισμού 40/94, των πανομοιότυπων ή παρεμφερών προς σήματα σημείων τα οποία εμφανίζονται με αναρτώμενες στον ιστότοπό του προσφορές προς πώληση.

Δ — Επί του ενάτου ερωτήματος το οποίο αφορά την ευθύνη του ασκούντος εμπόριο μέσω της διαδικτυακής αγοράς

106 Με το ένατο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν,

— αν η παρεχόμενη από τον ασκούντα εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς υπηρεσία διέπεται από το άρθρο 14, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/31 (φιλοξενία), και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως,

— υπό ποιες προϋποθέσεις πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι ο ασκών εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς έχει «γνώση», κατά την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/31.

1. Επί της εκ μέρους του ασκούντος εμπόριο μέσω της διαδικτυακής αγοράς φιλοξενίας πληροφοριών προερχομένων από τους πωλητές πελάτες του

107 Όπως έχει επισημάνει ήδη το Δικαστήριο, τα άρθρα 12 έως 15 της οδηγίας 2000/31 σκοπούν στον περιορισμό των υποθετικών εκείνων περιπτώσεων όπου, σύμφωνα με το εφαρμοστέο επί του θέματος εθνικό δίκαιο, μπορεί να στοιχειοθετηθεί ευθύνη των μεσαζόντων παρόχων υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας. Επομένως, οι προϋποθέσεις για τη θεμελίωση μιας τέτοιας ευθύνης πρέπει να αναζητηθούν στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου, λαμβανομένου, πάντως, υπόψη ότι, σύμφωνα με το τμήμα 4 της οδηγίας 2000/31, ορισμένες περιπτώσεις δεν επάγονται ευθύνη των εμπλεκομένων μεσαζόντων (προπαρατεθείσα απόφαση Google France και Google, σκέψη 107).

108 Καίτοι εναπόκειται, υπό την έννοια αυτή, στο αιτούν δικαστήριο να προσδιορίσει υπό ποιες προϋποθέσεις στοιχειοθετείται ευθύνη, όπως αυτή που επικαλείται η L'Oréal έναντι της eBay, πάντως, εναπόκειται στο Δικαστήριο να εξετάσει αν ο ασκών εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς δύναται να επικαλεστεί την προβλεπόμενη από την οδηγία 2000/31 απαλλαγή σε θέματα ευθύνης.

109 Όπως παρατήρησαν, μεταξύ άλλων, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, η Πολωνική Κυβέρνηση και η Επιτροπή, καθώς και ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 134 των προτάσεών του, υπηρεσία μέσω του Διαδικτύου συνιστάμενη στη διευκόλυνση των σχέσεων μεταξύ των πωλητών και των αγοραστών προϊόντων συνιστά, κατ' αρχήν, υπηρεσία κατά την έννοια της οδηγίας 2000/31. Η οδηγία αυτή αφορά, όπως υποδηλώνει και ο τίτλος της, τις «υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου». Όπως συνάγεται από τον παρατιθέμενο στις σκέψεις 8 και 9 της παρούσας αποφάσεως ορισμό της «υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας», η έννοια αυτή εμπεριέχει τις παρεχόμενες εξ αποστάσεως υπηρεσίες μέσω εξοπλισμών ηλεκτρονικής επεξεργασίας ή αποθηκεύσεως δεδομένων, κατόπιν συγκεκριμένης παραγγελίας ενός αποδέκτη υπηρεσιών και, συνήθως, έναντι αμοιβής. Ο ασκών εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς μπορεί προφανώς να συγκεντρώνει στο σύνολό τους τα ανωτέρω στοιχεία.

110 Όσον αφορά την επίδικη στο πλαίσιο της κύριας δίκης διαδικτυακή αγορά, δεν αμφισβητείται ότι η eBay αποθηκεύει, ήτοι απομνημονεύει στον διακομιστή της, δεδομένα που της παρέχουν οι πελάτες της. Η eBay προβαίνει στην αποθήκευση αυτή κάθε φορά που ένας πελάτης ανοίγει λογαριασμό πωλητή στην ίδια και του παρέχει τα δεδομένα των προσφορών της προς πώληση. Εξάλλου, η eBay αμείβεται συνήθως καθόσον εισπράττει ποσοστό επί των διενεργούμενων μέσω των ως άνω προσφορών προς πώληση συναλλαγών.

111 Πάντως, το γεγονός ότι η παρεχόμενη από τον ασκούντα εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς υπηρεσία περιλαμβάνει την αποθήκευση πληροφοριών που του διαβιβάζουν οι πωλητές πελάτες του, δεν αρκεί αφεαυτού για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η σχετική υπηρεσία εμπίπτει εν πάση περιπτώσει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 14, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/31. Συγκεκριμένα, η εν λόγω διάταξη πρέπει να ερμηνεύεται όχι μόνον υπό το φως του γράμματός της, αλλά και λαμβανομένου

υπόψη του πλαισίου της και των επιδιωκομένων από την κανονιστική ρύθμιση στην οποία εντάσσεται στόχων (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 16ης Οκτωβρίου 2008, C-298/07, Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände, Συλλογή 2008, σ. I-7841, σκέψη 15 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

112 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι, προκειμένου ο παρέχων υπηρεσία μέσω του Διαδικτύου να μπορεί να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 14 της οδηγίας 2000/31, είναι ουσιώδες το να είναι «μεσάζων πάροχος» σύμφωνα με τη βούληση του νομοθέτη, στο πλαίσιο του τμήματος 4 του κεφαλαίου II της ως άνω οδηγίας (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Google France και Google, σκέψη 112).

113 Τούτο δεν συμβαίνει οσάκις ο παρέχων την υπηρεσία, αντί να περιορίζεται σε ουδέτερη παροχή της υπηρεσίας μέσω αμιγώς τεχνικής και αυτόματης επεξεργασίας των παρεχομένων από τους πελάτες του δεδομένων, διαδραματίζει ενεργό ρόλο που θα του επέτρεπε να έχει γνώση ή έλεγχο των αποθηκευμένων αυτών στοιχείων (προπαρατεθείσα απόφαση Google France και Google, σκέψεις 114 και 120).

114 Όπως προκύπτει από τη δικογραφία και από την απαντώσα στις σκέψεις 28 έως 31 της παρούσας αποφάσεως περιγραφή, η eBay προβαίνει σε επεξεργασία των εισαχθέντων από τους πωλητές πελάτες της δεδομένων. Οι πωλήσεις στις οποίες ενδέχεται να καταλήξουν οι εν λόγω προσφορές χωρούν σύμφωνα με τις οριζόμενες από την eBay λεπτομέρειες εφαρμογής. Ενδεχομένως, η eBay παρέχει συνδρομή προς βελτιστοποίηση ή προώθηση ορισμένων προσφορών προς πώληση.

115 Όπως παρατήρησε ορθώς η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, το γεγονός απλώς και μόνον ότι ο ασκών εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς αποθηκεύει στον διακομιστή του τις προσφορές προς πώληση, καθορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής της υπηρεσίας του, αμείβεται γι' αυτήν και παρέχει πληροφορίες γενικής φύσεως στους πελάτες του δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να μην μπορούν να εφαρμοστούν οι προβλεπόμενες από την οδηγία 2000/31 εξαιρέσεις σε θέματα ευθύνης (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα απόφαση Google France και Google, σκέψη 116).

116 Αντιθέτως, αν ο εν λόγω ασκών εμπόριο παρέσχε συνδρομή, συνιστάμενη ιδίως στη βελτιστοποίηση της παρουσιάσεως των προσφορών προς πώληση ή της προωθήσεώς τους, πρέπει να θεωρηθεί ότι δεν κατέλαβε ουδέτερη θέση μεταξύ του ενδιαφερομένου πωλητή πελάτη και των εν δυνάμει αγοραστών, αλλά διαδραμάτισε ενεργό ρόλο ικανό να του επιτρέψει να λάβει γνώση ή να έχει έλεγχο των αφορώντων τις ως άνω προσφορές στοιχείων. Επομένως, δεν μπορεί να επικαλείται, όσον αφορά τα συγκεκριμένα στοιχεία, την κατά το άρθρο 14 της οδηγίας 2000/31 εξαίρεση σε θέματα ευθύνης.

117 Εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξετάσει αν η eBay διαδραμάτισε έναν τέτοιο ρόλο, όπως ο περιγραφόμενος στην προηγούμενη σκέψη, αναφορικά με τις επίδικες στο πλαίσιο της κύριας δίκης προσφορές προς πώληση.

2. Επί της εκ μέρους του ασκούντος εμπόριο μέσω της διαδικτυακής αγοράς λήψεως «γνώσεως»

118 Σε περίπτωση κατά την οποία το αιτούν δικαστήριο θα συνήγαγε το συμπέρασμα ότι η eBay δεν ενήργησε κατά τον περιγραφόμενο στη σκέψη 116 της παρούσας αποφάσεως τρόπο, εναπόκειται στο ίδιο να εξακριβώσει αν, υπό τις κρατούσες στην υπόθεση της κύριας δίκης περιστάσεις, η οικεία επιχείρηση εκπληρούσε τους όρους από τους οποίους το άρθρο 14, παράγραφος 1, στοιχεία α΄ και β΄, της οδηγίας 2000/31 εξαρτά την εξαίρεση σε θέματα ευθύνης (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα απόφαση Google France και Google, σκέψη 120).

119 Πράγματι, αν ο οικείος πάροχος περιορίστηκε στην αμιγώς τεχνική και αυτόματη επεξεργασία των στοιχείων, οπότε εφαρμόζεται στην περίπτωσή του ο κανόνας του άρθρου 14, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/31, δύναται να απαλλαγεί, δυνάμει της ιδίας παραγράφου, κάθε ευθύνης για τα παράνομα στοιχεία τα οποία αποθήκευσε μόνον υπό την προϋπόθεση ότι δεν είχε «[λάβει] γνώση πραγματικά ότι πρόκειται για παράνομη δραστηριότητα ή πληροφορία» και, όσον αφορά αίτημα περί αποζημιώσεως, ότι δεν «[γνώριζε] τα γεγονότα ή τις περιστάσεις από τις οποίες προκύπτει η

παράνομη δραστηριότητα ή πληροφορία» ή ότι, αφού αντελήφθη τα προαναφερθέντα, απέσυρε ταχέως τις πληροφορίες ή κατέστησε αδύνατη την πρόσβαση σε αυτές.

120 Δεν αμφισβητείται ότι η υπόθεση της κύριας δίκης αφορά πιθανή αστική ευθύνη της eBay. Ως εκ τούτου, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξετάσει αν η eBay είχε λάβει «γνώση των γεγονότων ή των περιστάσεων από τις οποίες προκύπτει η παράνομη δραστηριότητα ή πληροφορία» σε σχέση με τις επίδικες προσφορές προς πώληση και στο μέτρο που αυτές προσέβαλαν σήματα της L'Oréal. Επί της τελευταίας αυτής πτυχής, αρκεί, προκειμένου ο παρέχων υπηρεσία της κοινωνίας της πληροφορίας να μην τυγχάνει του προβλεπόμενου στο άρθρο 14 της οδηγίας 2000/31 πλεονεκτήματος της εξαιρέσεως από την ευθύνη, να είχε λάβει γνώση των γεγονότων ή περιστάσεων βάσει των οποίων ένας συνετός επιχειρηματίας θα είχε διαπιστώσει τον παράνομο χαρακτήρα και θα είχε ενεργήσει σύμφωνα με την παράγραφο 1, στοιχείο β΄, του άρθρου 14.

121 Προκειμένου οι εξαγγελλόμενοι στο άρθρο 14, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, της οδηγίας 2000/31 κανόνες να μη στερηθούν της πρακτικής αποτελεσματικότητάς τους, πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι αφορούν οποιαδήποτε κατάσταση, στο πλαίσιο της οποίας ο οικείος πάροχος λαμβάνει υπό τον ένα ή τον άλλο τρόπο γνώση τέτοιων γεγονότων ή περιστατικών.

122 Υπό την έννοια αυτή, πρόκειται, μεταξύ άλλων, για την κατάσταση στο πλαίσιο της οποίας ο ασκών εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς ανακαλύπτει την ύπαρξη παράνομης δραστηριότητας ή πληροφορίας κατόπιν ελέγχου τον οποίο διενήργησε με δική του πρωτοβουλία, καθώς και εκείνη στο πλαίσιο της οποίας του κοινοποιείται η ύπαρξη τέτοιας δραστηριότητας ή πληροφορίας. Στη δεύτερη αυτή περίπτωση, ναι μεν η κοινοποίηση δεν σημαίνει αυτομάτως μη αποδοχή του πλεονεκτήματος της προβλεπόμενης στο άρθρο 14 της οδηγίας 2000/31 εξαιρέσεως από την ευθύνη, δοθέντος ότι κοινοποιήσεις φερομένων ως παρανόμων δραστηριοτήτων ή πληροφοριών ενδέχεται να μην αποδεικνύονται αρκούντως ακριβείς και εμπεριστατωμένες, γεγονός παραμένει ότι συνιστά κατά κανόνα στοιχείο το οποίο πρέπει να λαμβάνει υπόψη του ο εθνικός δικαστής όταν εκτιμά, υπό το φως των πληροφοριών που περιέχονται με τον τρόπο αυτό στον ασκούντα εμπόριο, κατά πόσον ο τελευταίος έλαβε όντως γνώση των γεγονότων ή των περιστάσεων βάσει των οποίων ένας συνετός επιχειρηματίας θα μπορούσε να διαπιστώσει τον παράνομο χαρακτήρα.

123 Υπό το φως των προηγηθεισών σκέψεων, στο ένατο υποβληθέν ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 14, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/31 έχει την έννοια ότι εφαρμόζεται στην περίπτωση του ασκούντος εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς όταν ο τελευταίος δεν έχει διαδραματίσει ενεργό ρόλο που να του επιτρέπει να λάβει γνώση ή να έχει έλεγχο των αποθηκευμένων δεδομένων. Ο περί ου ο λόγος ασκών εμπόριο διαδραματίζει τέτοιον ρόλο όταν παρέχει συνδρομή, συνιστάμενη ιδίως στη βελτιστοποίηση της παρουσιάσεως των επιδίκων προσφορών προς πώληση ή στην προώθησή τους.

124 Αν ο ασκών εμπόριο μέσω της διαδικτυακής αγοράς δεν διαδραμάτισε ενεργό ρόλο, κατά τα περιγραφόμενα στην προηγούμενη σκέψη, οπότε η εκ μέρους του παρεχόμενη υπηρεσία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 14, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/31, δεν δύναται, επί διαφοράς της οποίας η έκβαση θα μπορούσε να οδηγήσει στην αναγνώριση της υποχρεώσεως καταβολής αποζημιώσεως, να επικαλεστεί την προβλεπόμενη από την ως άνω διάταξη απαλλαγή από την ευθύνη αν είχε λάβει γνώση γεγονότων ή περιστάσεων βάσει των οποίων ένας συνετός επιχειρηματίας θα όφειλε να διαπιστώσει τον παράνομο χαρακτήρα των επιδίκων προσφορών προς πώληση και, σε περίπτωση λήψεως γνώσεως, αν δεν ενήργησε ταχέως σύμφωνα με την παράγραφο 1, στοιχείο β΄, του οικείου άρθρου 14.

Ε — *Επί του δευτέρου ερωτήματος σχετικά με τις διαταγές δικαστηρίων προς τον ασκούντα εμπόριο μέσω της διαδικτυακής αγοράς*

125 Με το δέκατο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν,

— αν το άρθρο 11 της οδηγίας 2004/48 απαιτεί από τα κράτη μέλη να αναγνωρίζουν στους δικαιούχους δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας τη δυνατότητα να επιτυγχάνουν την έκδοση σε βάρος του ασκούντος εμπόριο μέσω του Διαδικτύου, όπως στην περίπτωση του ασκούντος εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς δια της οποίας προσεβλήθησαν τα δικαιώματά τους, διαταγών δικαστηρίων με τις οποίες ο περί ου ο λόγος ασκών εμπόριο διατάσσεται να λάβει μέτρα προς πρόληψη μελλοντικών προσβολών των ως άνω δικαιωμάτων και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως,

— ποια θα μπορούσαν να είναι τα μέτρα αυτά.

126 Η eBay εκτιμά ότι παρόμοια διαταγή, κατά την έννοια του οικείου άρθρου, μπορεί να αφορά μόνον ειδικές και σαφώς εξατομικευόμενες προσβολές ενός δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας. Η L'Oréal, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, η Γαλλική, η Ιταλική, η Πολωνική και η Πορτογαλική Κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή είναι της απόψεως ότι οι κατά την οδηγία 2004/48 διαταγές μπορούν επίσης να αφορούν και την πρόληψη μελλοντικών προσβολών, αρκεί να λαμβάνονται υπόψη ορισμένοι περιορισμοί.

127 Όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, το υποβαλλόμενο ερώτημα αφορά ειδικότερα την τρίτη περίοδο του άρθρου 11 της οδηγίας 2004/48, σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη μεριμνούν «ώστε οι δικαιούχοι να δύνανται να στραφούν κατά ενδιαμέσου, οι υπηρεσίες του οποίου χρησιμοποιούνται από τρίτον για την προσβολή δικαιώματος [πνευματικής] ιδιοκτησίας […]». Με το ερώτημα αυτό ζητείται να προσδιοριστεί αν η ανωτέρω διάταξη υποχρεώνει τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι ο ασκών εμπόριο μέσω της διαδικτυακής αγοράς δύναται να υποχρεωθεί, ανεξάρτητα από την τυχόν ιδία ευθύνη σε σχέση με τα επίδικα πραγματικά περιστατικά, να λάβει, πέραν των μέτρων προς παύση των προσβολών των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας εκ μέρους των χρηστών των εν λόγω επιχειρήσεων, μέτρα για την πρόληψη νέων προσβολών της ιδίας φύσεως.

1. Επί της υποχρεώσεως των κρατών μελών να παρέχουν στα δικαιοδοτικά όργανά τους την εξουσία να διατάσσουν τους παρέχοντες υπηρεσίες μέσω Διαδικτύου να λαμβάνουν μέτρα προς πρόληψη μελλοντικών προσβολών της πνευματικής ιδιοκτησίας

128 Προκειμένου να προσδιοριστεί αν οι κατά το άρθρο 11, τρίτη περίοδος, της οδηγίας 2004/48 διαταγές έχουν ως αντικείμενο την πρόληψη νέων προσβολών, πρέπει να υπογραμμιστεί κατ' αρχάς ότι η χρήση της εκφράσεως «ώστε οι δικαιούχοι να δύνανται να στραφούν κατά ενδιαμέσου» της τρίτης περιόδου του εν λόγω άρθρου 11 διαφέρει ουσιωδώς από τη χρησιμοποιούμενη στην πρώτη περίοδο του ίδιου άρθρου έκφραση «οι δικαστικές αρχές δύνανται να απαγορεύουν στον παραβάτη

τη συνέχιση της εν λόγω προσβολής στο μέλλον», υπό την έννοια ότι με αυτή περιγράφονται οι εκδιδόμενες από δικαστήρια διαταγές που μπορούν να απευθύνονται στους διαπράττοντες προσβολή δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας.

129 Όπως παρατήρησε μεταξύ άλλων η Πολωνική Κυβέρνηση, η διαφορά αυτή εξηγείται από το γεγονός ότι η απευθυνόμενη σε παραβάτη διαταγή συνίσταται, κατά λογική ακολουθία, στην απαγόρευση να συνεχίσει την παράβαση, ενώ η κατάσταση του παρόχου της υπηρεσίας επ' αφορμή της οποίας διαπράττεται η παράβαση είναι περισσότερο πολύπλοκη και επιδέχεται άλλες μορφές διαταγών.

130 Για τον λόγο αυτόν, η χρησιμοποιούμενη στο άρθρο 11, τρίτη περίοδος, της οδηγίας 2004/48 έκφραση «οι δικαιούχοι δύνανται να στραφούν» δεν μπορεί να εξομοιώνεται με την έκφραση «οι αρμόδιες δικαστικές αρχές δύνανται να απαγορεύουν στον παραβάτη τη συνέχιση της εν λόγω προσβολής στο μέλλον», η οποία απαντά στην πρώτη περίοδο του ιδίου άρθρου.

131 Ακολούθως, πρέπει να επισημανθεί ότι, υπό το φως του επιδιωκόμενου με την οδηγία 2004/48 στόχου, ο οποίος συνίσταται στο να διασφαλίζουν τα κράτη μέλη, ιδίως στην κοινωνία της πληροφορίας, την αποτελεσματική προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας (βλ., συναφώς, απόφαση της 29ης Ιανουαρίου 2008, C-275/06, Promusicae, Συλλογή 2008, σ. I-271, σκέψη 43), η απονεμόμενη, σύμφωνα με το άρθρο 11, τρίτη περίοδος, της εν λόγω οδηγίας αρμοδιότητα στα εθνικά δικαστήρια πρέπει να τους παρέχει τη δυνατότητα να υποχρεώνουν τον πάροχο υπηρεσίας μέσω του Διαδικτύου, όπως αυτός ο οποίος θέτει στη διάθεση των χρηστών του Διαδικτύου διαδικτυακή αγορά, να λαμβάνουν μέτρα συντείνοντα κατά τρόπο αποτελεσματικό όχι μόνο στον τερματισμό των μέσω της οικείας διαδικτυακής αγοράς διαπραττομένων προσβολών αλλά και στην πρόληψη νέων προσβολών.

132 Την ως άνω ερμηνεία επιρρωννύει το άρθρο 18 της οδηγίας 2000/31, το οποίο απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι τα αναγνωριζόμενα στο εθνικό τους δίκαιο ένδικα μέσα τα οποία αφορούν τις δραστηριότητες των υπηρεσιών της κοινωνίας της

πληροφορίας επιτρέπουν τη θέσπιση μέτρων «προκειμένου να παύει οποιαδήποτε παράβαση και να προλαμβάνεται περαιτέρω ζημία των [θιγομένων] συμφερόντων».

133 Τυχόν ερμηνεία του άρθρου 11, τρίτη περίοδος, της οδηγίας 2004/48 υπό την έννοια ότι η επιβαλλόμενη με την ως άνω διάταξη στα κράτη μέλη υποχρέωση θα συνίστατο μόνο στο να παρέχεται στους δικαιούχους δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας η ευχέρεια να επιτυγχάνουν, εις βάρος των παρόχων υπηρεσιών μέσω Διαδικτύου, την έκδοση διαταγών για την παύση των προσβολών των δικαιωμάτων τους, θα συρρίκνωνε την έκταση της προβλεπόμενης στο άρθρο 18 της οδηγίας 2000/31 υποχρεώσεως, όπερ και θα αντέκειτο στον κανόνα του άρθρου 2, παράγραφος 3, της οδηγίας 2004/48, σύμφωνα με τον οποίο η οδηγία 2004/48 δεν θίγει την οδηγία 2000/31.

134 Τέλος, τυχόν περιοριστική ερμηνεία του άρθρου 11, τρίτη περίοδος, της οδηγίας 2004/48 δεν θα συνδυαζόταν σε συγκερασμό με την εικοστή τέταρτη αιτιολογική σκέψη της εν λόγω οδηγίας, κατά την οποία, ανάλογα με τις περιπτώσεις και αν το δικαιολογούν οι περιστάσεις, πρέπει να προβλέπονται μέτρα με στόχο την παρεμπόδιση νέων προσβολών των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

2. Επί των επιβαλλομένων στους παρόχους υπηρεσιών μέσω Διαδικτύου μέτρων

135 Όπως προκύπτει από την εικοστή τρίτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 2004/48, οι λεπτομέρειες των διαταγών τις οποίες τα κράτη μέλη οφείλουν να προβλέπουν δυνάμει του άρθρου 11, τρίτη περίοδος, της εν λόγω οδηγίας, όπως οι αφορώσες τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται και την ακολουθητέα διαδικασία, διέπονται από το εθνικό δίκαιο.

136 Πάντως, οι ανωτέρω κανόνες του εθνικού δικαίου πρέπει να διατυπώνονται κατά τρόπον ώστε να είναι εφικτή η πραγματοποίηση του επιδιωκόμενου με την οδηγία στόχου (βλ., ιδίως, επ' αφορμή της αρχής της αποτελεσματικότητας, αποφάσεις της

14ης Δεκεμβρίου 1995, C-430/93 και C-431/93, Van Schijndel και van Veen, Συλλογή 1995, σ. I-4705, σκέψη 17, της 7ης Ιουνίου 2007, C-222/05 έως C-225/05, van der Weerd κ.λπ., Συλλογή 2007, σ. I-4233, σκέψη 28, και της 6ης Μαΐου 2010, C-145/08 και C-149/08, Κλαμπ Οτέλ Λουτράκι κ.λπ., Συλλογή 2010, σ. I-4165, σκέψη 74). Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 2004/48, τα συναφή μέτρα πρέπει να είναι αποτελεσματικά και αποτρεπτικά.

137 Εξάλλου, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός το οποίο εκτίθεται στην απόφαση περί παραπομπής και επαναλαμβάνεται στη σκέψη 24 της παρούσας αποφάσεως, ότι δηλαδή το άρθρο 11, τρίτη περίοδος, της οδηγίας 2004/48 δεν αποτέλεσε αντικείμενο συγκεκριμένων μέτρων μεταφοράς στο Ηνωμένο Βασίλειο, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, εφαρμόζοντας το εθνικό δίκαιο, το αιτούν δικαστήριο οφείλει να το πράξει στο μέτρο του δυνατού υπό το φως του γράμματος και του σκοπού του άρθρου 11, τρίτη περίοδος (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 13ης Νοεμβρίου 1990, C-106/89, Marleasing, Συλλογή 1990, σ. I-4135, σκέψη 8, και της 23ης Απριλίου 2009, C-378/07 έως C-380/07, Αγγελιδάκη κ.λπ., Συλλογή 2009, σ. I-3071, σκέψη 106).

138 Οι θεσπιζόμενοι από τα κράτη μέλη κανόνες, όπως και η εκ μέρους των εθνικών δικαστηρίων εφαρμογή τους, πρέπει επίσης να τηρούν τους απορρέοντες από την οδηγία 2004/48 περιορισμούς αλλά και τις πηγές δικαίου στις οποίες παραπέμπει η ίδια οδηγία.

139 Πρώτον, όπως προκύπτει από το άρθρο 15, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/31, σε συνδυασμό με το άρθρο 2, παράγραφος 3, της οδηγίας 2004/48, τα απαιτούμενα από τον πάροχο της υπηρεσίας μέσω Διαδικτύου μέτρα δεν μπορούν να συνίστανται σε ενεργό επιτήρηση του συνόλου των δεδομένων ενός εκάστου των πελατών του προκειμένου να προλαμβάνεται οποιαδήποτε μελλοντική προσβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας μέσω του ιστοτόπου του εν λόγω παρόχου. Εξάλλου, μια τέτοια υποχρέωση γενικής επιτηρήσεως θα ήταν ασυμβίβαστη με το άρθρο 3 της οδηγίας 2004/48, σύμφωνα με το οποίο τα κατά την ως άνω οδηγία μέτρα πρέπει να είναι επιειική και αναλογικά και να μην είναι υπερβολικά δαπανηρά.

140 Δεύτερον, όπως προκύπτει επίσης από το άρθρο 3 της οδηγίας 2004/48, το δικαιοδοτικό όργανο το οποίο εκδίδει τη διαταγή οφείλει να μεριμνά ώστε τα προσδιοριζόμενα μέτρα να μη παρακωλύουν το νόμιμο εμπόριο. Τούτο σημαίνει ότι, σε διαφορά όπως αυτή της κύριας δίκης, η οποία αφορά πιθανές προσβολές εμπορικών σημάτων στο πλαίσιο της υπηρεσίας που παρέχει ο ασκών εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς, η εκδιδόμενη εις βάρος του διαταγή δεν μπορεί να έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την πρόβλεψη γενικής και μόνιμης απαγορεύσεως διαθέσεως προς πώληση, μέσω της εν λόγω διαδικτυακής αγοράς, προϊόντων φερόντων τα επίδικα σήματα.

141 Παρά τους περιγραφόμενους στις προηγούμενες σκέψεις περιορισμούς, κατά των παρόχων, όπως είναι οι ασκούντες εμπόριο μέσω διαδικτυακών αγορών, μπορούν να εκδοθούν διαταγές συνδυάζουσες παράλληλα την αποτελεσματικότητα και την αναλογικότητα. Όπως υπογράμμισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 182 των προτάσεών του, αν ο ασκών εμπόριο μέσω της διαδικτυακής αγοράς δεν αποφασίσει με δική του πρωτοβουλία να θέσει εκποδών τον προσβάλλοντα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας προκειμένου να αποφευχθούν νέες προσβολές της ιδίας φύσεως από τον ίδιο έμπορο σε σχέση με τα ίδια σήματα, μπορεί να αναγκαστεί να το πράξει με την έκδοση δικαστικής διαταγής.

142 Εξάλλου, για τους σκοπούς της διασφαλίσεως του δικαιώματος ασκήσεως αποτελεσματικής προσφυγής κατά όσων έχουν κάνει χρήση διαδικτυακής υπηρεσίας για να προσβάλουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, μπορεί να διαταχθεί κατά του ασκούντος εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς η λήψη μέτρων ικανών να διευκολύνουν την ταυτοποίηση των πωλητών πελατών του. Συναφώς, όπως εξέθεσε ορθώς με τις γραπτές παρατηρήσεις της η L'Oréal και όπως προκύπτει από το άρθρο 6 της οδηγίας 2000/31, ναι μεν απαιτείται ο σεβασμός της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πλην όμως, εφόσον ο διαπράττων την προσβολή συναλλάσσεται και δεν ενεργεί στο πλαίσιο της ιδιωτικής ζωής του, πρέπει να είναι σαφώς αναγνωρίσιμος.

143 Τα περιγραφόμενα στις προηγούμενες σκέψεις κατά μη εξαντλητικό τρόπο μέτρα, καθώς και οποιοδήποτε άλλο μέτρο το οποίο μπορεί να επιβληθεί υπό μορφή

διαταγής κατά την έννοια του άρθρου 11, τρίτη περίοδος, της οδηγίας 2004/48, πρέπει να διασφαλίζουν την ορθή εξισορρόπηση μεταξύ των διαφόρων δικαιωμάτων και των προαναφερθέντων συμφερόντων (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα απόφαση Promusicae, σκέψεις 65 έως 68).

144 Υπό το φως των προηγηθεισών σκέψεων, στο δέκατο υποβληθέν ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 11, τρίτη περίοδος, της οδηγίας 2004/48 έχει την έννοια ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν ότι τα αρμόδια σε θέματα προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας εθνικά δικαιοδοτικά όργανα έχουν την ευχέρεια να διατάσσουν τον ασκούντα εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς να λαμβάνει μέτρα προκειμένου όχι μόνο να τίθεται τέρμα στις προσβολές των δικαιωμάτων αυτών εκ μέρους χρηστών της συγκεκριμένης διαδικτυακής αγοράς, αλλά και να προλαμβάνονται νέες προσβολές της ιδίας φύσεως. Οι συναφείς διαταγές πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές, αποτρεπτικές και δεν πρέπει να θέτουν εμπόδια στο νόμιμο εμπόριο.

IV — Επί των δικαστικών εξόδων

145 Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα τα οποία συνδέονται με την υποβολή παρατηρήσεων στο Δικαστήριο, πέραν εκείνων των διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαίνεται:

1) Όταν προϊόντα ευρισκόμενα εντός τρίτου κράτους και φέροντα σήμα καταχωρισμένο σε κράτος μέλος της Ενώσεως ή κοινοτικό σήμα, προϊόντα τα οποία δεν είχαν διατεθεί προηγουμένως στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ ή, σε περίπτωση κοινοτικού σήματος, δεν είχαν προηγουμένως διατεθεί στο εμπόριο εντός της Ενώσεως, πωλούνται από επιχειρηματία μέσω διαδικτυακής

αγοράς και χωρίς τη συγκατάθεση του δικαιούχου του εν λόγω εμπορικού σήματος σε καταναλωτή ευρισκόμενο σε καλυπτόμενο από το εν λόγω σήμα έδαφος ή αποτελούν αντικείμενο προσφοράς προς πώληση ή διαφημίσεως μέσω της διαδικτυακής αυτής αγοράς με αποδέκτη καταναλωτή εντός του οικείου εδάφους, ο ενδιαφερόμενος δικαιούχος μπορεί να αντιταχθεί στη συγκεκριμένη πώληση, προσφορά προς πώληση ή διαφήμιση δυνάμει των κανόνων του άρθρου 5 της οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων, όπως τροποποιήθηκε με τη Συμφωνία της 2ας Μαΐου 1992 για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, ή του άρθρου 9 του κανονισμού 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα. Εναπόκειται στα εθνικά δικαστήρια να εκτιμούν κατά περίπτωση αν υφίστανται κατάλληλες ενδείξεις ώστε να συνάγεται ότι προσφορά προς πώληση αναρτώμενη σε διαδικτυακή αγορά προσβάσιμη στο καλυπτόμενο από το σήμα έδαφος έχει ως αποδέκτες καταναλωτές ευρισκόμενους στο έδαφος αυτό.

2) Η εκ μέρους δικαιούχου εμπορικού σήματος διάθεση στους εγκεκριμένους διανομείς του αντικειμένων φερόντων το σήμα αυτό και προοριζομένων προς επίδειξη στους καταναλωτές εντός των εγκεκριμένων σημείων πωλήσεως, καθώς και φερόντων το σήμα αυτό φιαλιδίων, μικρές ποσότητες των οποίων δύνανται να δοθούν στους καταναλωτές ως δωρεάν δείγματα, δεν σημαίνει, ελλείψει περί του αντιθέτου αποδεικτικών στοιχείων, διάθεση στο εμπόριο κατά την έννοια της οδηγίας 89/104 ή του κανονισμού 40/94.

3) Τα άρθρα 5 της οδηγίας 89/104 και 9 του κανονισμού 40/94 έχουν την έννοια ότι ο δικαιούχος εμπορικού σήματος δύναται, δυνάμει του αποκλειστικού δικαιώματος που του παρέχει το σήμα, να αντιτίθεται στη μεταπώληση προϊόντων, όπως αυτά της υποθέσεως της κύριας δίκης, με το αιτιολογικό ότι ο μεταπωλητής αφαίρεσε την εξωτερική συσκευασία τους, όταν η αποσυσκευασία αυτή έχει ως συνέπεια να μη παρατίθενται ουσιώδεις πληροφορίες, όπως οι αφορώσες την ταυτότητα του κατασκευαστή ή του υπευθύνου της διαθέσεως του καλλυντικού προϊόντος στην αγορά. Εφόσον η αφαίρεση της εξωτερικής συσκευασίας δεν είχε ως αποτέλεσμα τη μη αναγραφή πληροφοριών, ο δικαιούχος του σήματος μπορεί και στην περίπτωση αυτή να αντιταχθεί στη μεταπώληση υπό αποσυσκευασμένη μορφή ενός αρώματος ή καλλυντικού προϊόντος φέροντος το σήμα του οποίου είναι δικαιούχος, αν αποδεικνύει ότι η αφαίρεση της συσκευασίας έθιξε την εικόνα του προϊόντος και υπό την έννοια αυτή τη φήμη του σήματος.

4) Τα άρθρα 5, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, της οδηγίας 89/104 και 9, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του κανονισμού 40/94 έχουν την έννοια ότι ο δικαιούχος εμπορικού σήματος νομιμοποιείται να απαγορεύει στον ασκούντα εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς να διαφημίζει, μέσω λέξεως κλειδιού πανομοιότυπης προς το εν λόγω σήμα την οποία επέλεξε ο ίδιος στο πλαίσιο υπηρεσίας αντιστοιχίσεως στο Διαδίκτυο, προϊόντα φέροντα το σήμα αυτό και διατιθέμενα προς πώληση στην ως άνω διαδικτυακή αγορά, οσάκις η σχετική διαφήμιση δεν επιτρέπει ή επιτρέπει αλλά δυσχερώς στον χρήστη του διαδικτύου, ο οποίος έχει κανονική πληροφόρηση και επιδεικνύει εύλογη προσοχή, να γνωρίζει αν τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες στα οποία αναφέρεται η διαφήμιση προέρχονται από τον δικαιούχο του σήματος ή από συνδεόμενη οικονομικώς με αυτόν επιχείρηση ή αν, αντιθέτως, προέρχονται από τρίτον.

5) Ο ασκών εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς δεν κάνει «χρήση», κατά την έννοια των άρθρων 5 της οδηγίας 89/104 και 9 του κανονισμού 40/94, των πανομοιότυπων ή παρεμφερών προς σήματα σημείων τα οποία εμφανίζονται με αναρτώμενες στον ιστότοπό του προσφορές προς πώληση.

6) Το άρθρο 14, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο»), έχει την έννοια ότι εφαρμόζεται στην περίπτωση του ασκούντος εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς όταν ο τελευταίος δεν έχει διαδραματίσει ενεργό ρόλο που να του επιτρέπει να λάβει γνώση ή να έχει έλεγχο των αποθηκευμένων δεδομένων.

Ο περί ου ο λόγος ασκών εμπόριο διαδραματίζει τέτοιον ρόλο όταν παρέχει συνδρομή, συνιστάμενη ιδίως στη βελτιστοποίηση της παρουσιάσεως των επιδίκων προσφορών προς πώληση ή στην προώθησή τους.

Αν ο ασκών εμπόριο μέσω της διαδικτυακής αγοράς δεν διαδραμάτισε ενεργό ρόλο, κατά τα περιγραφόμενα στο προηγούμενο εδάφιο, οπότε η εκ μέρους του παρεχόμενη υπηρεσία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 14, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/31, δεν δύναται, επί διαφοράς της οποίας η έκβαση θα μπορούσε να οδηγήσει στην αναγνώριση της υποχρεώσεως καταβολής αποζημιώσεως, να επικαλεστεί την προβλεπόμενη από την ως άνω διάταξη απαλλαγή από την ευθύνη αν είχε λάβει γνώση γεγονότων ή περιστάσεων βάσει των οποίων ένας συνετός επιχειρηματίας θα

όφειλε να διαπιστώσει τον παράνομο χαρακτήρα των επιδίκων προσφορών προς πώληση και, σε περίπτωση λήψεως γνώσεως, αν δεν ενήργησε ταχέως σύμφωνα με την παράγραφο 1, στοιχείο β΄, του οικείου άρθρου 14.

7) Το άρθρο 11, τρίτη περίοδος, της οδηγίας 2004/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, έχει την έννοια ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν ότι τα αρμόδια σε θέματα προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας εθνικά δικαιοδοτικά όργανα έχουν την ευχέρεια να διατάσσουν τον ασκούντα εμπόριο μέσω διαδικτυακής αγοράς να λαμβάνει μέτρα προκειμένου όχι μόνο να τίθεται τέρμα στις προσβολές των δικαιωμάτων αυτών εκ μέρους χρηστών της συγκεκριμένης διαδικτυακής αγοράς, αλλά και να προλαμβάνονται νέες προσβολές της ιδίας φύσεως. Οι συναφείς διαταγές πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές, αποτρεπτικές και δεν πρέπει να θέτουν εμπόδια στο νόμιμο εμπόριο.

(υπογραφές)